Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συνοπτικά περιγράμματα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε αυτά προσφέρονται από το τμήμα που είναι υπεύθυνο για το ΠΣ ή από άλλα τμήματα. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
Άρθρο 32 παρ. 1β του Ν.4009/11 και Υ.Α. Φ5/89656/Β3/2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» ΦΕΚ Β΄ 1466/2007

Το περίγραμμα κάθε μαθήματος περιλαμβάνει τις πληροφορίες όπως στο ενδεικτικό έντυπο που ακολουθεί (Παραδείγματα Περιγραμμάτων βρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο της ΑΔΙΠ: http://www.adip.gr/data/HQA_accr_riverlake.pdf
http://www.adip.gr/data/HQA_accr_project_management.pdf)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΙΣ611**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΞ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?search=%CE%92%CE%99%CE%A3-		

	400

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό θα εξετάσει την ιστορία του σεξ στην αρχαιότητα, από την αρχαϊκή εποχή μέχρι τους ριζικούς μετασχηματισμούς της ύστερης αρχαιότητας. Το μάθημα θα εξετάσει την ιστορία του σεξ ως ένα σύμπλεγμα από έξι διαδικασίες; ως βιολογική διαδικασία (ιστορική δημογραφία), ως ενσώματη διαδικασία (ιστορία του σώματος), ως απόλαυση (ιστορία των απολαύσεων), ως συναίσθημα / επιθυμία (ιστορία των συναισθημάτων και των επιθυμιών), ως πράξη και σχέση (ιστορία των ταυτοτήτων) και ως υλικό αγαθό και ως μέσο για την παραγωγή, διανομή και κατανάλωση των αγαθών (ιστορία της σεξουαλικής οικονομίας). Η διδασκαλία θα βασιστεί στο πλούσιο σύνολο των λογοτεχνικών, επιγραφικών, παπυρολογικών και αρχαιολογικών πηγών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική γραπτή εξέταση: δύο δοκιμιακού τύπου ερωτήσεις από μια λίστα με πέντε, και 1 ερώτηση σχολιασμού αρχαίων πηγών από μία λίστα με πέντε πηγές. μεθοδολογίας/χρήσης πηγών και μία ερώτηση σχολιασμού ενός βιβλίου από ιστοριογραφική σκοπιά. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adams, J. N. *The Latin Sexual Vocabulary*. Baltimore, Md.: 1982.

Blundell, S. *Women in Ancient Greece*. Cambridge, Mass.: 1995.

Clarke, J. R. *Looking at Lovemaking: Constructions of Sexuality in Roman Art, 100 B.C.-A.D. 250*. Berkeley: 1998.

Dover, K. J. *Η ομοφυλοφιλία στην αρχαία Ελλάδα*. Αθήνα, 1990.

Foucault, M. *Η ιστορία της σεξουαλικότητας, 3 τόμοι. Αθήνα:* 1978-1992.

Gaca, K. L. *The Making of Fornication. Eros, Ethics, and Political Reform in Greek Philosophy and Early Christianity.* Berkeley: 2003.

Harper, K. *From Shame to Sin: The Christian Transformation of Sexual Morality in Late Antiquity*. Cambridge, Mass.: 2013.

Hubbard, T.K. επιμέλεια, *A Companion to Greek and Roman Sexualities*. Malden, 2013.

Pomeroy, S. B. *Goddesses, Whores, Wives, and Slaves: Women in Classical Antiquity*. New York: 1975.

Reinsberg, C. *Γάμος, εταίρες και παιδεραστία στην αρχαία Ελλάδα.* Αθήνα: 1989.

Skinner, M. B. *Sexuality in Greek and Roman Culture*. Malden, MA: 2005.

Williams, C. A. *Roman Homosexuality: Ideologies of Masculinity in Classical Antiquity*. Oxford and New York: 1999.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΙΣ334**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?search=%CE%92%CE%99%CE%A3-310		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της αθηναϊκής οικονομίας και κοινωνίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την αρχαία Αθήνα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του παρόντος μαθήματος είναι η οικονομική και κοινωνική ζωή της Αθήνας της κλασικής εποχής. Στο επίκεντρο της μελέτης βρίσκεται η σύνθετη κοινωνική διαστρωμάτωση της κλασικής Αθήνας, τόσο μεταξύ πολιτών, μετοίκων και δούλων, όσο και μιας σειράς άλλων κατηγοριών που υπερβαίνουν τους διαχωρισμούς του νομικού status, όπως αυτή του πλούτου (πλούσιοι – φτωχοί), ή αυτή του κοινωνικού φύλου (άνδρες – γυναίκες). Το μάθημα θα εξετάσει τόσο τις έριδες και συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων, όσο και τα διάφορα πεδία δραστηριοτήτων που βασίζονταν στην αλληλεπίδραση και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Ταυτόχρονα θα μελετηθεί διεξοδικά η σχέση

μεταξύ αυτών των ομάδων και των σύνθετων οικονομικών δραστηριοτήτων της Αθήνας (γεωργία, βιοτεχνία, μεταλλεία, εμπόριο, υπηρεσίες).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Balot, R. K. (2001) *Greed and injustice in classical Athens*, Princeton, N.J.

Cohen, D. (1995) *Law, violence, and community in classical Athens*, Cambridge.

Cohen, D. (1998) *Νόμος, σεξουαλικότητα και κοινωνία: η επιβολή της ηθικής στην κλασική Αθήνα*, Αθήνα.

Cohen, E. E. (2000) *The Athenian nation*, Princeton.

Davidson, J. (1997) *Courtesans and fishcakes: the consuming passions of classical Athens*, London.

Finley, M. I. (1988) *Οικονομία και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα.

Fisher, N. R. E. (1992) *Hybris. A study in the values of honour and shame in ancient Greece*, Warminster.

Garland, R. (1987) *The **Piraeus**: from the fifth to the first century B.C.*, London.

Hunter, V. (1994) *Policing Athens. Social Control in the Attic Lawsuits, 420-320 B.C.*, Princeton, N.J.

Hunter, V. J. - J. Edmondson, επιμέλεια, (2000) *Law and social status in classical Athens*, Oxford.

Isager, S. – M. H. Hansen (1975) *Aspects of Athenian society in the fourth century BC*, Odense.

Jones, A. H. M. (1957) *Athenian democracy*, Oxford.

Jones, N. F. (1999) *The associations of classical Athens: the response to democracy*, New York – Oxford.

Jones, N. F. (2004) *Rural Athens under the democracy*, Philadelphia.

Kamen, D. (2013) *Status in Classical Athens*, Princeton.

Osborne, R. (1985) *Demos: the discovery of classical Attica*, Cambridge.

Osborne, R. (2008) *The world of Athens: An introduction to classical Athenian culture*, Cambridge.

Osborne, R. (2010) *Athens and Athenian Democracy*, Cambridge.

Strauss, B. S. (1993) *Fathers and sons in Athens: ideology and society in the era of the Peloponnesian War*, London.

Wood, E. M. (1988) *Peasant-citizen and slave: the foundations of Athenian democracy*, London.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΙΣ600**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή**

			8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα φύλου κατά την Ύστερη Αρχαιότητα και την βυζαντινή εποχή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2898		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εισαγωγή στην έννοια του φύλου στις κοινωνικές επιστήμες, και η εξοικείωση με την έμφυλη ανάλυση ιστορικών φαινομένων, κειμένων ή έργων τέχνης
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα

Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση εισάγει τους φοιτητές στην σύγχρονη προβληματική στις κοινωνικές επιστήμες γύρω από το φύλο ως κλειδί ερμηνείας κοινωνικών φαινομένων, στο παρόν ή στο παρελθόν. Παράλληλα παρέχει ένα γνωσιακό υπόβαθρο για ζητήματα της βυζαντινής ιστορίας όπως η οικογένεια και το οικογενειακό δίκαιο, ο μοναχισμός, οι ευνούχοι, η θέση των γυναικών, κλπ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως, μέσω teams.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*** Διαλέξεις: 39 ώρες Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 63 ώρες 5 γραπτές ασκήσεις: 20 ώρες Εξέταση μαθήματος: 3 ώρες Σύνολο Μαθήματος: ***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,*	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάπτυξης κάποιου από τα ζητήματα που συζητήθηκαν στο μάθημα, και μια ερώτηση σχολιασμού κειμενικής ή οπτικής πηγής. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Πέντε υποχρεωτικές γραπτές ασκήσεις αντιστοιχούν στο 50% του τελικού βαθμού.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά γενικά έργα

-Neville, L., *Byzantine Gender*, Λιντς, 2019
-Νικολάου, Κ., *Η θέση της γυναίκας στη βυζαντινή κοινωνία,* Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, 1993
-Laiou, A.E., *Gender, Society and Economic Life in Byzantium,* Άλντερσοτ, Variorum, 1992
-Herrin, J., *Unrivalled Influence. Women and Empire in Byzantium,* Πρίνστον-Οξφόρδη, 2013
-Νικολάου, Κ., *Η γυναίκα στη μέση βυζαντινή εποχή. Κοινωνικά πρότυπα και καθημερινός βίος στα αγιολογικά κείμενα,* Αθήνα, ΙΒΕ, 2005
-Kalavrezou, I. (επιμ.), *Byzantine Women and Their World*, Κέιμπριτζ Μασαχουσέτης, 2003
-Connor, C., *Women of Byzantium,* Νιου Χέιβεν, 2004

Άλλα έργα για το κοινωνικό φύλο, τη σεξουαλικότητα, κλπ.

-Laiou, A.E., *Mariage, amour et parenté à Byzance aux XIe-XIIIe siècles*, Παρίσι, 1992
-James, Liz (επιμ.), *Desire and Denial in Byzantium,* Άλντερσοτ, 1999
-James, Liz (επιμ.), *Women, Men and Eunuchs:Gender in Byzantium,* Λονδίνο, 1997
-Betancourt, R., *Byzantine Intersectionality. Sexuality, Gender and Race in the Middle Ages,* Πρίνστον, 2020

Ειδικότερα έργα για την οικογένεια
-Κιουσοπούλου, Α., *Ο θεσμός της οικογένειας στην Ήπειρο κατά το 13^{ο} αιώνα,* Αθήνα, 1990
-Λαΐου, Α., «Η ιστορία ενός γάμου: ο βίος της αγίας Θωμαΐδος της Λεσβίας», *Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου,* Αθήνα, 1989, 237-251.

Για τους ευνούχους

-Tougher, Shaun (επιμ.), *Eunuchs in Antiquity and Beyond*, Σουόνσι, 2002
-Ringrose, K.M., *The Perfect Servant: Eunuchs and the Social Construction of Gender in Byzantium,* Σικάγο, 2003

Βιογραφίες αυτοκρατειρών και αριστοκρατικών γυναικών.

-Garland, L., *Βυζαντινές αυτοκράτειρες. Γυναίκες και εξουσία στο Βυζάντιο, 527-1204 μ.Χ.* (μετφρ. Ν. Κουβαράκου), Αθήνα, Έλλην, 2000
-Χέριν, Τζ., *Γυναίκες στην Προφύρα: ηγεμόνες του μεσαιωνικού Βυζαντίου* (μετφρ. Α. Εμμανουήλ), Αθήνα, Ωκεανίδα, 2002
-Nicol, D.M., *Οι βυζαντινές δεσποσύνες: δέκα πορτρέτα, 1250-1500* (μτφρ. Στ. Κομνηνός), Αθήνα, Παπαδήμας, 1996
-Neville, E., *Anna Komnene,* Νέα Υόρκη, 2016

Για το φύλο στην τέχνη

-Hatzaki, M., *Beauty and the Male Body in Byzantium,* Μπάσινστοουκ, 2009
-Peers, G., *Subtle Bodies. Representing Angels in Byzantium,* Μπέρκλεϊ, 2001

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΜΧΑ 359**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Ιταλία 1000-1500: Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτική**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, ιδιαίτερα της Ευρώπης κατά τη μεσαιωνική περίοδο. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν

επιπλέον όλων των προηγουμένων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα. Επιπλέον, ο φοιτητής/τήτρια εξοικειώνεται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκείται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.
Γενικές Ικανότητες *Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.* *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών* *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη χρονική περίοδο από τον 11^{ο} ως τον 15^{ο} αιώνα, η Ιταλία μεταμορφώνεται. Ο κεντρικός μεσαίωνας (1000-1250/80) είναι περίοδος άνθησης σε ολόκληρη την Ευρώπη, αλλά η Ιταλία βρίσκεται στην πρωτοπορία: στο θεσμικό τομέα, τόσο για τις κοινότητες του βορρά όσο και για τη συγκεντρωτική μοναρχία στο νότο· στην οικονομία, για την εμπορική δραστηριότητα, τη βιοτεχνική παραγωγή, τις αγροτικές τεχνικές, την πρόοδο στον χρηματοπιστωτικό τομέα· στην κοινωνία, για την πρώιμη απομάκρυνση από τη δουλοπαροικία στην ύπαιθρο και για τη συγκρότηση σύνθετων κοινωνιών στις πόλεις· σε ό,τι αφορά τον πολιτισμό, για την πρώιμη Αναγέννηση. Στον ύστερο μεσαίωνα που ακολουθεί (1250/80-1500), η γεωγραφική περιοχή της ιταλικής χερσονήσου προσαρμόζεται στις νέες δημογραφικές συνθήκες μετά την πανδημία του Μαύρου Θανάτου, διατηρώντας την οικονομική θέση της μεταξύ των μεσογειακών και βορειότερων ευρωπαϊκών χωρών. Στον πολιτισμικό τομέα, η Αναγέννηση ωριμάζει· η εποχή της Αναγέννησης, ωστόσο, συνοδεύεται και από θεσμικές-κοινωνικές μεταβολές που προοιονίζονται τους κρατικούς σχηματισμούς των πρώιμων νεότερων χρόνων, ενώ στο πολιτικό πεδίο η Ιταλία εντάσσεται στον ανταγωνισμό μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας και στην κούρσα των γεωγραφικών ανακαλύψεων. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, οι φοιτητές καλούνται να αναδείξουν τις πτυχές αυτής της ελκυστικής ιστορικής περιόδου και γεωγραφικής περιοχής με τις εργασίες τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και*	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας***

μέθοδοι διδασκαλίας. *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*		

	Εξαμήνου
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abulafia, D., *The Western Mediterranean Kingdoms, 1200-1500: The Struggle for Dominion* (Λονδίνο και Νέα Υόρκη, 1997)
- Cipolla, C.M., *Storia dell'economia italiana* (Τορίνο: Einaudi, 1959).
- *Communes and Despots in medieval and renaissance Italy*, ed. B. Paton, J.E. Law (Farnham: Ashgate, 2010).
- Goldthwaite, R.A., *The Economy of Renaissance Florence* (Βαλτιμόρη, 2009).
- Houben, H., *Roger II of Sicily* (Καίμπριτζ, 1997)
- Hyde, J.K., *Society and Politics in Medieval Italy. The Evolution of the Civil Life, 1000-1350* (Λονδίνο, 1973).
- *Italy in the central Middle Ages, 1000-1300*, ed. D. Abulafia (Οξφόρδη: OUP, 2004)
- Jones, P., *The Italian City-State. From Commune to Signoria* (Οξφόρδη, 1997).
- Kelly, S., *The New Solomon: Robert of Naples (1309-1343) and Fourteenth-Century*

Kingship (Leiden and Boston, 2003)
- Lane, F.C., *Venice: a maritime republic* (Βαλτιμόρη, 1973)· και στα ελληνικά
- Lazzarini, I., *L'Italia degli stati territoriali: secoli XIII-XV* (Ρώμη: Laterza, 2003)
- Lopez, R.S., *The Commercial Revolution in Medieval Europe* (Καίμπριτζ, 1971).
- Loud, G.A., *The Age of Robert Guiscard: Southern Italy and the Norman Conquest* (Λονδίνο και Νέα Υόρκη, 2000)
- Mallette, K., *The Kingdom of Sicily, 1100-1250: a literary history* (Philadelphia, 2005)
- Menant, F., *L'Italie des communes, 1100-1350* (Παρίσι: Belin, 2005)
- Metcalfe, A., *Muslims and Christians in Norman Sicily: Arabic Speakers and the end of Islam* (Λονδίνο, 2003)
- Najemy, J., *A History of Florence, 1200-1575* (Οξφόρδη, 2006).
- Oldfield, P., *City and Community in Norman Italy* (Καίμπριτζ: CUP, 2009)
- Origo, Iris, *The merchant of Prato: Daily Life in a Medieval City* (Λονδίνο, 1957)
- *Social and economic foundations of the Italian Renaissance*, ed. A. Molho (Νέα Υόρκη, 1969)
- Tanzini, L., *Dai comuni ai stati territoriali: L'Italia delle città tra XIII e XV secolo* (Πάρμα, 2010)
- *The Society of Norman Italy*, ed. G.A. Loud, A. Metcalfe (Leiden: Brill, 2002)
- Waley, D., *The Italian City-Republics* (Λονδίνο, 1988· 4η έκδοση, Χάρλοου, 2010).
- Wickham, C., *Early Medieval Italy. Central Power and Local Society 400-1000* (Λονδίνο, 1981).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΜΧΑ222**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδεία και Εκπαίδευση κατά τον Μεσαίωνα, 8ος - 14ος αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	ΟΧΙ		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2957

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με μια εξειδικευμένη θεματική του Μεσαίωνα, τη βιβλιογραφία που έχει σχηματιστεί και την προβληματική της.
- Η μεθοδολογική προσέγγιση μιας επιμέρους θεματικής, σε σχέση με το εκάστοτε υπάρχον ιστορικό πλαίσιο: η έρευνα, οι πηγές, οι ερμηνευτικές.
- Η απόκτηση γνώσεων για τις εκπαιδευτικές δομές μιας μακράς περιόδου στην ευρωπαϊκή ιστορία αλλά και τον μετασχηματισμό των δομών αυτών παράλληλα με την εξέλιξη των ευρωπαϊκών κοινωνιών.
- Η εξοικείωση με τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των φοιτητών και των φοιτητριών, η περαιτέρω συζήτηση με τον διδάσκοντα και η ανατροφοδότηση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση των εκπαιδευτικών δομών του μεσαιωνικού κόσμου, της ιδεολογικής βάσης διάρθρωσής τους καθώς και των φορέων εκπαίδευσης: η καρολίγγεια αναγέννηση και η εκπαίδευση, η άνοδος των πόλεων και η συμβολή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, τα μεσαιωνικά πανεπιστήμια, οι οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που επηρέασαν την εκπαίδευση την ύστερη μεσαιωνική περίοδο, η συνύπαρξη κοσμικής και εκκλησιαστικής εξουσίας και η αναφυόμενη ανάγκη για επιστημονικοποιημένη σκέψη· το νέο κοσμοείδωλο του ευρωπαϊκού Μεσαίωνα, που οδηγεί στην Αναγέννηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας παράλληλα με τη συγγραφή εργασίας	39 ώρες
3 γραπτές ασκήσεις	12 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
Ενισχυτική διδασκαλία/φροντιστηριακά μαθήματα	39 ώρες
Γραπτή Πρόοδος	6 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	***138 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική γραπτή εξέταση: δύο ερωτήσεις κριτικής κατανόησης της ύλης, εκ των οποίων η πρώτη είναι σχολιασμός μιας πηγής και η δεύτερη ελεύθερη ανάπτυξη μιας θεματικής του μαθήματος. Επιπλέον, στο μέσον του εξαμήνου διενεργείται γραπτή πρόοδος στο ήμισυ της ύλης, προκειμένου αφενός οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να ελέγξουν το βαθμό κατανόησης των ζητημάτων και η διδάσκουσα να προσανατολιστεί αποτελεσματικότερα ανατροφοδοτώντας τη μέθοδο διδασκαλίας που έχει επιλέξει. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος, στο μέσον του εξαμήνου. Επίσης, προσφέρεται η δυνατότητα εκπόνησης προαιρετικής εργασίας, η οποία μπορεί να προσαυξήσει τον τελικό βαθμό κατά 2 μονάδες (μέγιστο).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- E. Grant, *Τα θεμέλια της σύγχρονης επιστήμης στον μεσαίωνα. Το θρησκευτικό, θεσμικό και πνευματικό τους πλαίσιο*, Αθήνα 2016.
- A. Black, *Η πολιτική σκέψη στην Ευρώπη του Μεσαίωνα (1250-1450)*, Αθήνα 2018.
- Le Goff J., *Οι διανοούμενοι στο Μεσαίωνα*, Αθήνα 2010.
- M. Οικονόμου, *Ο δυτικός μεσαίωνας και η μετάβαση στη Νεωτερικότητα* (ο πρώτος και ο δεύτερος από τους τρεις τόμους), Αθήνα 2016.
- E. Grant, *Οι φυσικές επιστήμες τον Μεσαίωνα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2013
- Alessio F., *Ιστορία της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*, Αθήνα 2007.
- D. Luscombe, *Η μεσαιωνική σκέψη*, Αθήνα 2007.
- D. Oldridge, *Παράξενες ιστορίες του Μεσαίωνα*, Αθήνα 2014.
- M. Weber, *Οικονομία και Κοινωνία*, τ. Στ΄: Η πόλη, Αθήνα 2008.
- Duby G., *Μεσαιωνική Δύση: Κοινωνία και ιδεολογία*, Αθήνα 2003.
- Le Goff J., *Ο πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης*, Αθήνα 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΜΧΑ338**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**$4^{ο}$, $6^{ο}$, $8^{ο}$**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Θεσμοί του Ευρωπαϊκού Μεσαίωνα: Διακυβέρνηση, Ιδεολογία, Περιθώριο**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ	ΝΑΙ		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2956

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Βασικά θεσμικά χαρακτηριστικά του δυτικού Μεσαίωνα και περιοδολόγηση
- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Η εμβάθυνση, μέσω διάδρασης, στις μεγάλες θεματικές του Μεσαίωνα, όπως είναι η διάχυτη βία και το αίτημα της δικαιοσύνης, η έννοια της εξάρτησης και της υποτέλειας, οι μορφές διακυβέρνησης και η αντιπροσώπευση, η έννοια της νομιμότητας, της νομιμοφροσύνης, της ετερότητας και του περιθωρίου, ο ρόλος της εκκλησίας και των θεσμών της, το φύλο και η οικογένεια, η κοινωνική κινητικότητα και η πληθυσμιακή κινητικότητα κλπ.
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και η δυνατότητα να παρουσιάσουν λογικά επιχειρήματα σχετικά με την εξέλιξη των ιστορικών φαινομένων, τις παραμέτρους τους και τη σημασία τους.

Πολύ περισσότερο, μέσα από την εκπόνηση μιας μικρής μελέτης γύρω από κάποια από τις θεματικές του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Αποκτούν καλύτερο έλεγχο του γλωσσικού οργάνου, καθώς η ενασχόλησή τους με τις θεματικές του σεμιναρίου τους φέρνει κοντά σε μια ορολογία εξειδικευμένη
- Εξοικειώνονται επίσης με της εφαρμογή μιας επιστημονικής μεθοδολογίας, μαθαίνοντας τρόπους προσέγγισης των πηγών, συνδυασμού τους με την υπάρχουσα, ελληνική και ξενόγλωσση, βιβλιογραφία. Πολύ περισσότερο, εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών, μαθαίνουν να αποφεύγουν τη λογοκλοπή και να αξιολογούν το υλικό τους διακρίνοντας τις αξιόπιστες από τις μη αξιόπιστες επιστημονικές πληροφορίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενα του μαθήματος είναι (α) η διαμόρφωση των θεσμών διακυβέρνησης και διαπραγμάτευση των ορίων της κεντρικής εξουσίας στη θεωρία και την πράξη· (β) η νομοθεσία και η απονομή δικαιοσύνης στο Μεσαίωνα· (γ) τα γεγονότα και παράγοντες που οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση της μεσαιωνικής κοινωνίας καθώς και οι πολύπλευρες προεκτάσεις τους· (δ) οι ομάδες στο περιθώριο της μεσαιωνικής κοινωνίας (αιρετικοί, αλλόθρησκοι, γυναίκες, πνευματικά ασθενείς, λεπροί κλπ.)· (ε) οι αναγνώσεις του μεσαιωνικού κόσμου στο πεδίο της ετερότητας, η ιδεολογία και η συμβολή της στην κατασκευή του μεσαιωνικού κοσμοειδώλου. Μέσα από διαφορετικές πηγές, όπως φιλολογικά κείμενα, αρχαιολογικά τεκμήρια, δικαιοπρακτικά και διοικητικά έγγραφα, θεολογικές πραγματείες, παρουσιάζονται οι θεματικές ενότητες «οικογένεια», «γυναίκα», «σεξουαλικότητα», «λαϊκή ευσέβεια», «εξουσία» και «προστασία», «η βία στον πόλεμο και στην ειρήνη», «δικαιοσύνη» και «τιμωρία», «εμπορικός ανταγωνισμός», «ασθένεια».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

- *Magna Carta Libertatum* (1215), έκδ. N. Vincent, Washington DC: National Archives and Records Administration, [χ.χ.]
- Richard de Ledrede bishop of Ossory, *A Contemporary Narrative of the Proceedings Against Dame Alice Kyteler, prosecuted for sorcery in 1324*, επιμ. Thomas Wright, London: Camden Society, 1843.
- *Martyrologium Hieronymianum,* κριτική έκδ. H. Quentin – H. Delehaye, Brussels: *Acta Sanctorum* XXIV [part II], 1931.
- *De rebus a se gestis*, στο J. Brewer & J. Dimock (έκδ.), Giraldi Cambrensis opera (Cambridge Library Collection - Rolls, σσ. 3-122), τ. I, Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- *Hinkmar episcopo Reims, De ordine palatii*, έκδ. M. Prou, Paris: F. Vieweg, 1884-1885.
- *Journal d'un bourgeois de Paris*, έκδ. Al. Tuetey, Paris: H. Champion, 1881.
- *Τα Πρακτικά των Συνελεύσεων της Ελληνικής Αδελφότητας Βενετίας: εκλογές και αποφάσεις. Βιβλίο Α΄ (1558-1601)*, έκδ. Κατερίνα Β. Κορρέ, Αθήνα-Βενετία 2012.
- *Giovanni Boccaccio, Decameron: Το Δεκαήμερον του Βοκάκιου*, μτφ. Κοσμάς Πολίτης, Αθήνα: Γράμματα, 1993.
- *Regimen sanitatis Salernitanum: Code of health of the School of Salernum,* μτφ. J. Ordronaux, Philadelphia : J.B. Lippincott & Co., 1870.
- *S. Bonifatii et Lullii epistolae: Die Briefe des heiligen Bonifatius und Lullus*, έκδ. M. Tangl, Berlin: Weidmannsche Verlagsbuchhandlung, 1955.
- *Sulpicius Severus, Historia Sacra*, έκδ. C. Halm, Vienne: CSEL, 1866.
- *Paulus Orosius, Historiarum adversus paganos libri VII in Christiani nominis querulos*, έκδ. K. Zamgemeister, Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana, Leipzig: Teubner, 1889.

ΝΕΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ

- *Barnes Th.-G., Shaping the Common Law: From Glanvill to Hale, 1188–1688,* London 2008.
- *Breay Claire, Magna Carta: Manuscripts and Myths. London 2010.*
- Nicolas D., *Η εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου. Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη 312-1500*, Αθήνα, 2009.
- Μπενβενίστε Ρίκα, *Από τους βαρβάρους στους Μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Ευρώπης*, Αθήνα 2007.
- Anderson P., *Από την Αρχαιότητα στον Φεουδαρχισμό*, Αθήνα 1981.
- Azzara Cl., *Le civiltà del Medioevo*, Bologna 2004.
- Γιαντσή Νικολέττα, *Ο φτωχός ανάμεσα στην εκκλησία και την πόλη. Η αστική φιλανθρωπία στη δυτική Ευρώπη κατά το Μεσαίωνα*, Αθήνα 2011.

- Bloch M., *Η φεουδαλική κοινωνία*, Αθήνα 1987.
- Bloch M. κ.ά., *Κείμενα ευρωπαϊκής Ιστορίας*, Αθήνα, 1985.
- Cohn N., *Αγώνες για την έλευση της χιλιετούς βασιλείας του θεού. Επαναστάτες, χιλιαστές και μυστικιστές αναρχικοί του Μεσαίωνα*, Αθήνα 2006.
- De Roy Ladurie E., *Μονταγιού, ένα οξιτανικό χωριό από το 1294 έως το 1324*, Αθήνα 2008.
- Duby G., *Μεσαιωνική Δύση: Κοινωνία και ιδεολογία*, Αθήνα 2003. •
- Duby G., *Il Medioevo da Ugo Capeto a Giovanna d'Arco, 987-1460*, Milano 1996.
- Fasoli G., Bocchi F., *La città medievale italiana*, Firenze 1973.
- Fedriga R. - Puggioni S. - Fumagalli Beonio-Brocchieri M. T. (επιμ.), *Logica e linguaggio nel Medioevo*, Milano 1993.
- Gardinali M., Salerno S., Fumagalli B., Brocchieri M.T., *Le fonti del pensiero medievale*, Milano 1993.
- Ghisalberti A., *Medioevo Teologico*, Roma-Bari 1990.
- Le Goff J., *Ο πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης*, Αθήνα 1993.
- Le Goff J., *Το πουγκί και η ζωή. Οικονομία και θρησκεία στο Μεσαίωνα*, Αθήνα 2004.
- Le Goff J., *Το φαντασιακό στο μεσαίωνα*, Αθήνα 2008.
- Le Goff J., *Οι διανοούμενοι στο Μεσαίωνα*, Αθήνα 2010.
- Mann M., *Οι πηγές της κοινωνικής εξουσίας, τ. Α : Μια ιστορία της εξουσίας από τις αρχές ως το 1760 μ.Χ.*, Αθήνα 2008.
- Oldridge D., *Παράξενες ιστορίες του Μεσαίωνα*, Αθήνα 2014.
- *Ο «σκοτεινός» Μεσαίωνας* (Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Ίδρυμα Μωραΐτη, 16- 17 Μαρτίου 2007), Αθήνα 2010.
- Πεχλιβανίδης Α., *Κράτος και πολιτική στον όψιμο Μεσαίωνα. Ο Μαρσίλιο της Πάδουα και οι καταβολές του δημοκρατικού πολιτικού στοχασμού*, Αθήνα 2019.
- Renouard Y., *Le città italiane dal X al XIV secolo*, Milano 1975.
- Rossiaud J., *La prostituzione nel Medioevo*, Milano 1985
- Soldi Rondinini G. - Perelli Cippo R., *Problemi di storia medievale*, Milano 1992.
- Vigarello G., *Το καθαρό και το βρώμικο. Η σωματική υγιεινή από το Μεσαίωνα ως σήμερα*, Αθήνα 2000.
- Vitolo G., *Medioevo. I caratteri originali di un'età di transizione*, Milano 2000.
- Weber M., *Οικονομία και Κοινωνία, τ. Στ΄: Η πόλη*, Αθήνα 2008.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΝΧ170**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Η Ευρώπη και ο κόσμος στον 19ο αιώνα (1815-1914)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**	

το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2753

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη της πολιτικής και κοινωνικής ιστοριας της Ευρώπης από το Συνεδριο της Βιέννης και έχρι την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιχειρεί να εισαγάγει τον φοιτητή στις βασικές πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις της Ευρώπης (θα εξεταστούν όπου χρειάζεται και οι εξελίξεις στις ΗΠΑ) από το τέλος των Ναπολεοντίων Πολέμων μέχρι τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο και την ανάσχεση της λεγόμενης «Πρώτης Παγκοσμιοποίησης», περίοδο, κατά την οποία θεωρείται ότι έγινε μη-αναστρέψιμη η απόκλιση της βιομηχανικής Ευρώπης από τον υπόλοιπο κόσμο και οι ισχυρότερες Ευρωπαϊκές Δυνάμεις επέβαλαν την αποικιακή και ιμπεριαλιστική κυριαρχία τους στο μεγαλύτερο μέρος του Κόσμου. Η διερεύνηση επικεντρώνει τόσο στα διαφορετικά είδη πηγών, όσο και στις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις των ιστορικών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα*	Τελική γραπτή εξέταση

από τους φοιτητές.	

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

στην ειδική συλλογή στη βιβλιοθήκη (υπό κανονικές συνθήκες):

Evans, R.J. *Η επιδίωξη της Ισχύος. Ευρώπη 1815-1914*, (1η έκδοση 2016), Αθήνα 2018. [Διανομή ΕΥΔΟΞΟΥ]

Bernstein, S. και Milza, P. *Η Ιστορία της Ευρώπης*, (1η έκδοση 1994), τ.1 σελ.481-526 και ολόκληρος ο τόμος 2, Αθήνα 1997.

Bridge, R. και Bullen, R. *Οι μεγάλες δυνάμεις και το Ευρωπαϊκό κρατικό σύστημα (1815-1914)* (1η έκδοση 1980) Αθήνα 1991.

Για πληρέστερη ενημέρωση:

Hobsbawm, E. (Χομπσμπάουμ) *Η εποχή των Επαναστάσεων, 1789-1848*, (1η έκδοση 1975) Αθήνα 1990.

Hobsbawm, E. (Χομπσμπάουμ) *Η εποχή του Κεφαλαίου, 1848-1875,* (1η έκδοση 1975) Αθήνα 1994.

Hobsbawm, E. (Χομπσμπάουμ) *Η εποχή των Αυτοκρατοριών, 1875-1914*, (1η έκδοση 1987) Αθήνα 2000.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΝΧ398**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα Ιστορίας της Ελλάδας του 20ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2754		

ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της πολιτικής διανοητικής και κοινωνικής ιστορίας της Ελλάδας του 20ου αιώνα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το ελληνική ιστορία του 20ου αιώνα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιχειρεί να εξοικειώσει τον φοιτητή με τα σημαντικότερα γεγονότα και εξελίξεις στο

πολιτικό, κοινωνικό και πνευματικό επίπεδο στην Ελλάδα, από τους Βαλκανικούς Πολέμους και την ολοκλήρωση της Εθνικής και Κρατικής Ενοποίησης μέχρι την πτώση της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών, τη διαμόρφωση ενός φιλελεύθερου κοινωνικού κράτους και την ένταξη στην ΕΟΚ.Θα εξεταστούν οι κοινωνικοί, οικονομικοί και πολιτικοί περιορισμοί και προκλήσεις που αντιμετώπισε το ελληνικό Κράτος μετά τον διπλασιασμό του σε έκταση και πληθυσμό (εν μέρει μειονοτικό) εντός του ιδιαίτερα ασταθούς διεθνούς διακρατικού συστήματος της περιόδου των συνεχών ευρωπαϊκών συγκρούσεων (1914-1945) και της μεγάλης παγκόσμιας οικονομικής Κρίσης του 1929. Ο εμφύλιος πόλεμος (1946-1949) και τραγικές συνέπειές του καθώς οι διεθνείς συνθήκες την εποχή του Ψυχρού πολέμου καθυστέρησαν μεταπολεμικά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και διαιώνισαν την επιβίωση του πολιτικού αυταρχισμού μέχρι την κατάρρευση της επταετούς Δικτατορίας το 1974. Η ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες το 1981, επικυρώνει τον ριζικό και βαθύ εκδημοκρατισμό του πολιτικού και πολιτειακού συστήματος και την καινοφανή οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιόδου 1960-1980, κλείνοντας την μακρά περίοδο πολιτικής αστάθειας και αυταρχισμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ

Χατζηϊωσήφ, Χρ. (επιμ.) *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, 8 τόμοι, Αθήνα 1999 κ.έ.

τ.Α1 και Α2 *Οι Απαρχές*.

τ.Β1 και Β2 *Ο Μεσοπόλεμος*.

τ.Γ1 και Γ2 *Πόλεμος Κατοχή*.

τ.Δ1 και Δ2 Ανασυγκρότηση- *Εμφύλιος-Παλινόρθωση*, ειδικά Δ1.

Παναγιωτόπουλος Βασίλης (επιμ.) *Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000*, 10 τόμοι, Αθήνα 2003-2004.

τ.6. Η εθνική ολοκλήρωση, 1909-1922 : Από το κίνημα στο Γουδί ως τη Μικρασιατική καταστροφή.

τ.7. Ο μεσοπόλεμος : από την αβασίλευτη δημοκρατία στη δικτατορία της 4ης Αυγούστου.

τ.8. Η εμπόλεμη Ελλάδα, 1940-1949 : Αλβανικό έπος - κατοχή και αντίσταση – εμφύλιος.

τ.9. Νικητές και ηττημένοι, 1949-1974 : νέοι ελληνικοί προσανατολισμοί : ανασυγκρότηση και ανάπτυξη.

Η Ελλάδα στη δεκαετία 1940-1950 : ένα έθνος σε κρίση, 2 τόμοι, Αθήνα 1984.

Λιάκος, Αντώνης (επιμ) *Το 1922 και οι πρόσφυγες : μια νέα ματιά,* Αθήνα 2011.

Μαυρογορδάτος, Γ. και Χατζηϊωσήφ, Χρ. (επιμ.) *Βενιζελισμός & αστικός εκσυγχρονισμός*, Ηράκλειο 1988.

Ρήγος Άλκης, Σεφεριάδης Σεραφείμ και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.) *Η "σύντομη" δεκαετία του '60 : θεσμικό πλαίσιο, κομματικές στρατηγικές, κοινωνι κές συγκρούσεις, πολιτισμικές διεργασίες,* Αθήνα 2008.

Σακελλαρόπουλος, Σπύρος και Μωυσίδης, Α. (επιμ.) *Η Ελλάδα στον 19ο και 20ο αιώνα*, Αθήνα 2010.

Σβορώνος Ν. και Φλάισερ, Χ. (επιμ.) *Ελλάδα, 1936-1944 : Δικτατορία-Κατοχή-Αντίσταση : πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Σύγχρονης Ιστορίας*, Αθήνα 1989.

Close, David (επιμ.) *Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος, 1943-1950 : μελέτες για την πόλωση*, Αθήνα 1997.

Higham Robin και Thanos Veremis (επιμ.) *Aspects of Greece 1936-1940 : The Metaxas dictatorship*, Αθήνα 1993.

Kitromilides Paschalis M (επιμ.) *Eleftherios Venizelos: The Trials of Statesmanship* Εδιμβούργο 2008.

Mazower, M. (επιμ.) *Μετά τον πόλεμο : η ανασυγκρότηση της οικογένειας, του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960*, Αθήνα 2003.

Baerentzen, L. (επιμ.) *Μελέτες για τον Εμφύλιο πόλεμο, 1945-1949*, Αθήνα 1992.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Αλιβιζάτος, Νίκος *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση 1922-1974 : όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, Αθήνα 1983.

Αλιβιζάτος, Ν. *Το Σύνταγμα και οι Εχθροί του*, Αθήνα 2011.

Βατικιώτης, Π.Γ. *Μια πολιτική βιογραφία του στρατηγού Ιωάννη Μεταξά/ : φιλολαϊκή απολυταρχία στην*

Ελλάδα 1936-1941, Αθήνα 2005.
Βερέμης, Θάνος *Οι επεμβάσεις του στρατού στην ελληνική πολιτική 1916-1936,* Αθήνα 1977.

Βόγλης Π. *Η αδύνατη επανάσταση: η κοινωνική δυναμική του εμφυλίου πολέμου,* Αθήνα 2014.

Βόγλης, Π. *Η ελληνική κοινωνία στην Κατοχή 1941-1944,* Αθήνα 2010.

Δάγκας, Α. Ο χαφιές. Το κράτος κατά του κομμουνισμού. Συλλογή πληροφοριών από τις υπηρεσίες Ασφαλείας Θεσσαλονίκης, 1927, Αθήνα 1995.

Ελεφάντης, Ά. *Η επαγγελία της αδύνατης επανάστασης : Κ.Κ.Ε. και αστισμός στον μεσοπόλεμο*, Αθήνα 1979.

Καζάκος Πάνος *Ανάμεσα σε κράτος και αγορά : οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα, 1944-2000*, Αθήνα 2001.

Κόκκινος Γιώργος *Η φασίζουσα ιδεολογία στην Ελλάδα : Η περίπτωση του περιοδικού "Νέον Κράτος" (1937-1941),* Αθήνα [χ.χ.]
Κολιόπουλος Ιωάννης Σ. *Η δικτατορία του Μεταξά και ο πόλεμος του ΄40 : Οι σχέσεις της Ελλάδος με τη Βρετανία (1935-1941),* Θεσ/νίκη 1994.
Κολιόπουλος, Ι. & Βερέμης, Θ. Ελλάς, η σύγχρονη συνέχεια Από το 1821 μέχρι σήμερα, Αθήνα 2006.

Κωστής Κώστας, Τα "Κακομαθημένα παιδιά" της Ιστορίας, Αθήνα 2013.

Κωστής Κώστας, Ο πλούτος της Ελλάδας, Αθήνα 2018.

Leon George B (Λεονταρίτης, Γ.) *Greece and the Great Powers, 1914-1917,* Θεσσαλονίκη 1974.

Λεονταρίτης, Γ.Β., Το ελληνικό σοσιαλιστικό κίνημα κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, Αθήνα 1978.

Λιάκος, Α. *Εργασία και πολιτική στην Ελλάδα του μεσοπολέμου : Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και η ανάδυση των κοινωνικών θεσμών*, Αθήνα 1993.

Λιάκος, Αντώνης *Ο Ελληνικός 20ος αιώνας,* Αθήνα 2019.

Μαρκέτος, Σπύρος Πως φίλησα τον Μουσσολίνι : τα πρώτα βήματα του ελληνικού φασισμού, Αθήνα 2006.

Mavrogordatos, George Th. (Μαυρογορδάτος, Γ.) *Stillborn republic : social coalitions and party strategies in Greece, 1922-1936,* Berkeley 1980.

Μαυρογορδάτος, Γ. *1915 Ο Εθνικός Διχασμός*, Αθήνα 2015.

Μαυρογορδάτος, Γ. *Μετά το 1922. Η παράταση του Διχασμού*, Αθήνα 2017.

Μαυρογορδάτος, Γ. *Εθνικός διχασμός και μαζική οργάνωση,* Αθήνα 1996.

Μουρέλος Ιωάννης *Τα "Νοεμβριανά" του 1916 : από το αρχείο της μεικτής επιτροπής αποζημιώσεων των θυμάτων,* Αθήνα 2007.

Νικολακόπουλος. Ηλίας *Η καχεκτική δημοκρατία: κόμματα και εκλογές 1946-67*, Αθήνα 2001,

Νικολοπουλος, Θ. Η άλλη όψη του Ελληνικού εργατικού κινήματος (1918-1930), Αθήνα 1983.

Πετράκη Μαρίνα, *Ο μύθος του Μεταξά : δικτατορία και προπαγάνδα στην Ελλάδα,,* Αθήνα 2007.Αθήνα
Ρήγος Άλκης, *Η Β'Ελληνική Δημοκρατία, 1924-1935*, Αθήνα 1988.

Ριζάς Σωτήρης *Η ελληνική πολιτική μετά τον εμφύλιο πόλεμο : κοινοβουλευτισμός και δικτατορία*, Αθήνα 2008.

Σακελλαρόπουλος, Σπύρος *Τα αίτια του απριλιανού πραξικοπήματος 1949-1967 : το κοινωνικό πλαίσιο της πορείας προς τη δικτατορία,* Αθήνα 1998.

Σβορώνος, Νίκος. Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, Αθήνα 1976.Λεονταρίτης, Γ. *Η Ελλάδα στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο 1917-1918*, Αθήνα 2000.

Φλάϊσερ, Χ. *Στέμμα και σβάστικα. Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης*, 2 τόμοι Αθήνα 1989-1995.

Φουντανόπουλος, Κ. *Εργασία και εργατικό κίνημα στη Θεσσσαλονίκη 1908-1936. Ηθική οικονομία και συλλογική δράση στο Μεσοπόλεμο*, Αθήνα 2005.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης *Στα σύνορα των κόσμων : η Ελλάδα και ο ψυχρός πόλεμος , 1952-1967*; Αθήνα 2009.

Ψυρούκης Νίκος *Ο φασισμός και η 4η Αυγούστου*, Αθήνα 1977.

Close, David *Ελλάδα 1945-2004 : πολιτική, κοινωνία, οικονομία.* Θεσσαλονίκη 2006,.

Close, David *Οι ρίζες του εμφυλίου πολέμου στην Ελλάδα*, Αθήνα 2003.

Hering, Gunnar *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, 2 τόμοι, Αθήνα 2004, ειδικά σελ.751-1290.

Llewellyn-Smith M. *Το όραμα της Ιωνίας : Η Ελλάδα στη Μικρά Ασία 1919-1922*, Αθήνα 2004.

Mazower, M. *Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του μεσοπολέμου*, Αθήνα 2009.

Mazower, M. Μετά τον πόλεμο : η ανασυγκρότηση της οικογένειας, του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960, Αθήνα 2003.

Mazower, M. *Στην Ελλάδα του Χίτλερ : η εμπειρία της Κατοχής*, Αθήνα 1994.

Meynard, Jean *Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα,* 2 τόμοι, Αθήνα 2002.

Περιοδικά προς συστηματική αποδελτίωση

Μνήμων [ηλεκτρονική πρόσβαση http://www.mnimon.gr/index.php/mnimon/issue/archive]

Ιστορικά [ευρετήριο περιεχομένων http://www.melissabooks.com/search_historica.php]

Historein [ηλεκτρονική πρόσβαση http://www.historeinonline.org/index.php/historein/issue/archive]

Ίστωρ

Κλειώ

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών [ηλεκτρονική πρόσβαση http://www.grsr.gr/index.php/ekke]

Ερανιστής [ηλεκτρονική πρόσβαση http://eranistes.org/index.php/eranistis/issue/archive]

Historical Review [ηλεκτρονική πρόσβαση http://historicalreview.org/index.php/historicalReview/issue/archive]

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΝΧ 217**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το νόμισμα στις νεότερες κοινωνίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2872

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

- Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:
- Η εξοικείωσή τους με τις νεότερες μορφές του χρήματος.
- Η κατανόηση της λειτουργίας των πολύτιμων μετάλλων, ιδιαίτερα του χρυσού και του αργύρου, ως υλικού για την κατασκευή του χρήματος.
- Η κατανόηση της λειτουργίας του τραπεζογραμματίου και του χαρτονομίσματος, είτε σε συνδυασμό με τα πολύτιμα μέταλλα, είτε αυτόνομα στη χρηματική κυκλοφορία.
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών

Η

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι πειραματισμοί των κοινωνιών με το μέσο κυκλοφορίας, η σύνδεσή τους με τις νεότερες κρατικές μορφές, και με τις ταξικές και κοινωνικές αντιπαραθέσεις, βρίσκονται στο επίκεντρο της κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας του κεφαλαιοκρατικού συστήματος. Η σύνδεση της μορφής του χρήματος με τα πολύτιμα μέταλλα, το χρυσό και τον άργυρο, παρέμεινε ζωντανή μέχρι και τον 20^{ο} αιώνα. Ωστόσο, το χαρτονόμισμα και το πιστωτικό χρήμα εμφανίστηκαν από πολύ νωρίς

για να συμπληρώσουν και εν τέλει να αντικαταστήσουν τα πολύτιμα μέταλλα ως κυκλοφοριακό μέσο. Η παράδοση αυτή θα εξετάσει την ανάδυση διαφόρων μορφών χρήματος από τον 17^{ο} μέχρι τον 21^{ο} αιώνα στις Δυτικές κοινωνίες, και θα επιχειρήσει να προσδιορίσει το ρόλο που διαδραμάτισε στην εξέλιξη των νεότερων κοινωνιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Προφορικές εξετάσεις- προαιρετικές γραπτές εργασίες που εξασφαλίζουν προσαύξηση του βαθμού.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jean Jacques Van-Helten, «Empire and High Finance: South Africa and the International Gold Standard 1890-1914», *The Journal of African History*, vol. 23, no. 4 (1982), pp. 529-548.

Russell Ally, «War and Gold-The Bank of England, the London Gold Market and South Africa's Gold, 1914-19», *Journal of Southern African Studies*, vol. 17, no.2, June 1991, pp. 221-238.

Piatt Andrew, «The End of the Mexican Dollar», *The Quarterly Journal of Economics,* Vol. 18, No. 3 (May, 1904), pp. 321-356.

Christine Desan, «From Blood to Profit: Making Money in the Practice and Imagery of Early America», *Journal of Policy History*, τόμ. 20, τχ. 1, 2008, σελ. 26-46.

Richard H. Timberlake, *Monetary policy in the United States. An intellectual and Institutional history*, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1993[1978].

Alexandra Irogoin, «The End of a Silver Era. The Consequences of the Breakdown of the Spanish Peso Standard in China and the United States, 1750-1850», *Journal of World History*, vol. 20, no. 2, June 2009, p.p. 207-244.

Marc Flandreau, «The French Crime of 1873: An Essay on the Emergence of the International Gold Standard, 1870-1880», *The Journal of Economic History*, Vol. 56, No. 4 (Dec., 1996), pp. 862-897

Angela Redish, «The Persistence of Bimetallism in Nineteenth-Century France», *The Economic History Review*, New Series, Vol. 48, No. 4 (Nov., 1995), pp. 717-736

Angela Redish, «Anchors Aweigh: The Transition from Commodity Money to Fiat Money in Western Economies» *The Canadian Journal of Economics / Revue canadienne d'Economique*, Vol. 26, No. 4 (Nov., 1993), pp. 777-795.

Irving Fisher, «The Mechanics of Bimetallism», *The Economic Journal*, Vol. 4, No. 15 (Sep., 1894), pp. 527-537

Milton Friedman, «Bimetallism Revisited», *The Journal of Economic Perspectives,* Vol. 4, No. 4 (Autumn, 1990), pp. 85-104

David A. Martin, «The Changing Role of Foreign Money in the United States, 1782-1857», *The Journal of Economic History*, Vol. 37, No. 4 (Dec., 1977), pp. 1009-1027

David A. Martin, «1853: The End of Bimetallism in the United States», *The Journal of Economic Histor*y, Vol. 33, No. 4 (Dec., 1973), pp. 825-844

Γιάννη Κοκκινάκη, *Νόμισμα και πολιτική στην Ελλάδα, 1830-1910*, Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1999.

Γιάννη, Κοκκινάκη, «Από την Κρήτη στις Φιλιππίνες: Το διεθνές πλαίσιο του νομισματικού συστήματος της Κρητικής Πολιτείας», στο *Κυριαρχίες και Συνειδήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο, 1880-192*0, επιμ. Σωκράτης Πετμεζάς, Λένα-Τζεδάκη-Αποστολάκη, Ηράκλειο 2014, σ. 245-284.

Γιάννη Κοκκινάκη, «Διεθνής δανεισμός, παγκόσμιο χρήμα και χρήμα της καθημερινότητας την περίοδο 1870-1913», στο *Το χρήμα στην καθημερινότητα*, Επιστημονικό Συμπόσιο (4 και 5 Ιουλίου 2014), Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού

Πολιτισμού, Αθήνα 2018, σ. 2014, Αθήνα 2018, σ. 56-58.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΝΧ 335**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη βιοοικονομία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2873		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η κατανόηση της σύγχρονης βιοτεχνολογικής βιομηχανίας και της επίδρασής της στη ζωή

των σημερινών κοινωνιών.

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντιμετωπίζοντας στα τέλη της δεκαετίας του 1970 την προοπτική μιας φθίνουσας παραγωγής νέων φαρμάκων, οι φαρμακευτικές και χημικές εταιρείες έψαχναν για νέα εναλλακτικά προϊόντα. Λόγω των ομοιοτήτων με τα βιοϊατρικά αντικείμενα και την ιστορική εμπειρία της τεράστιας επιτυχίας που είχε η εφαρμογή της οργανικής χημείας στη βιομηχανία, η αναδυόμενη έρευνα στη βιοτεχνολογία θεωρήθηκε αυτόματα ως το «προφανές» επόμενο βήμα, ως η τεχνολογία που θα έλυνε τα οικονομικά προβλήματα των καπιταλιστικών κοινωνιών. Η ανάπτυξη στην έρευνα και τις τεχνολογίες της βιολογίας, της ιατρικής και της γενετικής βοήθησαν στη δημιουργία ενός νέου «βιολογικού πολίτη» που επιτρέπει στα άτομα να λαμβάνουν πρωτοφανείς αποφάσεις για την υγεία τους σε μοριακό επίπεδο. Το σεμινάριο θα εξετάσει τις πολλαπλές πτυχές της βιοοικονομίας στις σύγχρονες κοινωνίες, την σχέση της με νέους κλάδους συσσώρευσης του κεφαλαίου, τη σχέση που σύγχρονου ανθρώπου με τα σωματικά βιολογικά υλικά, τη σχέση της βιοτεχνολογίας με το πανεπιστήμιο, τα σημασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για την ανάδυση και την οικονομική εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

Jonathan M. Metzl, Anna Kirkland (επιμ.), *Against Health: How Health Became the New Morality*, Νέα Υόρκη 2010.

Melinda Cooper, «Life, Autopoiesis, Debt. Inventing the Bioeconomy», *Distinction: Scandinavian Journal of Social Theory*, vol. 8, no. 1, 2007, 25-43.

Alfred D. Chandler Jr., *Shaping the Industrial Century: The Remarkable Story of the Evolution of the Evolution of the Evolution of the Chemical and Pharmaceutical Industries*, Λονδίνο 2005.

Thomas F. Tierney, «Toward an Affirmative Biopolitics», *Sociological Theory*, Vol. 34, No. 4, December 2016, pp. 358-381.

Viviane Quirke, *Collaboration in the Pharmaceutical Industry: Changing Relationship in Britain and France,1935 – 1965*, Νέα Υόρκη 2008.

Αντώνιος Καπετίδης, Δημήτρης Θωμόπουλος, *Φαρμακευτικός κλάδος στο Ηνωμένο Βασίλειο*, Λονδίνο 2010.
Ελένη Σκαλτσά, *Ιστορία της φαρμακευτικής*, Αθήνα 2015.

Robert Bud, «Antibiotics, Big Business, and Consumers: The Context of Government Investigations into the Postwar American Drug Industry», *Technology and Culture*, Apr., 2005, τόμ. 46, τεύχ. 2, σ. 329-349

Murphy Halliburton, *India and the Patent Wars: Pharmaceuticals in the New Intellectual Property Regime*, 2017.

Jonathan Libenau, «The rise of the British pharmaceutical industry», *British Medical Journa*l, Oct. 3, 1990, ol. 301, pp. 724-728, 733.

Viviane Quirke, «Foreign influences, national styles, and the creation of a modern pharmaceutical industry in Britain and France», *Pharmacy in History*, Vol. 52, (2010), pp. 134-147.

Hal Brands, Francis J. Gavin (επιμ.), *COVID-19 and World Order: The Future of Conflict, Competition, and Cooperation*, 2020.

Douglas J. Pisano, David S. Mantus, *FDA Regulatory Affairs: A guide for prescription drugs, medical advices, and biologics,* Informa Healthcare, London, 2008.

Leslie A. Pray, Sally Robinson, *Challenges for the FDA: The future of drug safety,* Institute of the Medicine, Washington, D.C, 2007.

Martin D. Hynes III, *Pharmaceutical Pre-Approval Inspections: A guide to regulatory success*, Informa Healthcare, London, 2008.

Elaine Whitmore, *Development of FDA-Regulated medical products: Prescription drugs, biologics and medical devices*, ASQ Quality Press, Wisconsin, Milwaukee, 2004.

Daniel Adiram, Ed Kimmelman, *The FDA and worldwide quality system requirements guidebook for medical devices*, ASQ Quality Press, Wisconsin, Milwaukee, 2008.

John Abraham, "Sociology of pharmaceuticals development and regulation: a realist empirical research programme", *Sociology of Health & Illness*, Vol. 30, No. 6, 2008, pp.

869–885.

Jane Calvert and Pierre-Benoît Joly, «How did the gene become a chemical compound? The ontology of the gene and the patenting of DNA», *Social Science Information*, 50(2), 2011, p. 157-177.

Nicholas B. King, «The Scale Politics of Emerging Diseases», *Osiris*, 2nd Series, vol. 19, Landscapes of Exposure: Knowledge and Illness in Modern Environments (2004), pp. 62-76

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΝΧΑ310**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/class_profile.asp?key=178		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο*

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τον διάλογο/αντίλογο μεταξύ λογοτεχνίας και ιστορίας. Η εξοικείωση επιδιώκεται α. με την αναφορά σε μια θεωρητική βιβλιογραφία για τις μεταφορικές και μυθοπλαστικές διαστάσεις του αφηγηματικού λόγου και τις σχέσεις τους με το πραγματικό και το κυριολεκτικό, όπως π. χ. στο ιστορικό μυθιστόρημα και β. την εξέταση των διαθέσιμων λογοτεχνικών κειμένων που αναφέρονται σε συγκεκριμένες ιστορικές περιόδους, γεγονότα ή καταστάσεις. Ο συνδυασμός θεωρητικής βιβλιογραφίας και κειμένων της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής λογοτεχνίας επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί για τα ζητήματα αυτά σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα λογοτεχνικό κείμενο που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγουμένων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη θεωρητική σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο εξετάζονται διάφορα λογοτεχνικά κείμενα στα οποία η μυθοπλασία τοποθετείται σε συγκεκριμένες περιόδους της νεότερης και σύγχρονης ευρωπαϊκής και ελληνικής ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Σεμινάρια — 39 ώρες Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας — 95 ώρες Εκπαιδευτικές επισκέψεις — 21 ώρες Συγγραφή εργασίας — 95 ώρες Σύνολο Μαθήματος — ***250 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Ενδεικτική βιβλιογραφία

Αποστολίδου Βενετία, *Λογοτεχνία και ιστορία. Μια σχέση ιδιαίτερα σημαντική για τη λογοτεχνική εκπαίδευση*, (ψηφιακό υλικό) Εκπαίδευση και διά Βίου Μάθηση-Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, ΕΣΠΑ 2007-2013.

Παπαθεοδώρου Γιάννης, "Ο σκληρός Απρίλης του '44. Μυθοπλασία, ιστορία και μνήμη στις *Ακυβέρνητες πολιτείες* του Στρατή Τσίρκα", *Μνήμων*, 24, 2002, σ. 269-296.

Πολίτη Τζίνα, *Δοκίμια για το ιστορικό μυθιστόρημα*. Σταθμοί στην εξέλιξη του είδους-Δοκίμαι για τους Walter Scott, Charles Dickens, Patrick Suskind, Αθήνα, Άγρα, 2004.

Πολίτη Τζίνα, «Γαλλική επανάσταση και το αγγλικό εθνικιστικό φαντασιακό: Μια ιστορία δύο πόλεων», *Σύγχρονα Θέματα*, 80, 2002, σ. 41-50.

Τζούμα Άννα, "Ιστορία και λογοτεχνία", *Μνήμων* 19, 1997, σ. 109-121.

Eagleton Terry, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας*, Αθήνα, Οδυσσέας 1996.

Jablonka Ivan, *Η ιστορία είναι μία σύγχρονη λογοτεχνία. Μανιφέστο για τις κοινωνικές επιστήμες*, Πόλις, Αθήνα 2017

Lukács Georg, *The historical novel*, Βοστώνη, 1962

Nagy Ladislav, "Historical Fiction as a Mixture of History and Romance: Towards the Genre Definition of the Historical Novel", *Prague Journal of English Studies*, 3/1, 2014, σ. 7-17.

White Hayden, *Λογοτεχνική θεωρία και ιστορική συγγραφή*, Τρίκαλα, Επέκεινα, 2015.

White Hayden, *Metahistory. The Historical Imagination in Nineteeth -Century Europe*, John Hopkins University Press, 2015.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 161	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δίκαιο και δικαιοσύνη στην Οθωμανική Αυτοκρατορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2907		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τα χαρακτηριστικά και τις λειτουργίες του δικαίου και της δικαιοσύνης στην Οθωμανική Αυτοκρατορία,
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία της ιστορικής επιστήμης και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο (π.χ., την έννοια του δικαιικού πλουραλισμού),
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί γύρω από το δίκαιο και τη δικαιοσύνη κατά την οθωμανική περίοδο.

Γενικές Ικανότητες *Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.*	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα πραγματεύεται τις έννοιες του δικαίου και της δικαιοσύνης κατά την οθωμανική περίοδο σε ιδεολογικό, θεσμικό και κοινωνικό επίπεδο. Στόχος του μαθήματος είναι να εξεταστούν το δίκαιο και η δικαιοσύνη ως δυναμικά φαινόμενα και ως πεδία ιδεολογικής και κοινωνικής όσμωσης και σύγκρουσης σε ένα κράτος, όπως το οθωμανικό, στο οποίο ζούσαν διάφορες εθνοτικές και θρησκευτικές ομάδες. Σε αυτό το πλαίσιο θα εξεταστούν θέματα όπως η σημασία της έννοιας της δικαιοσύνης στην κρατική ιδεολογία, η νομοθετική δραστηριότητα του κράτους και ο ρόλος του στην απονομή δικαιοσύνης, οι μη μουσουλμανικοί φορείς απονομής δικαιοσύνης και η έννοια του δικαιικού πλουραλισμού, η δικαιοσύνη ως πεδίο εκδήλωσης πολιτικών και κοινωνικών εντάσεων, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ού} αιώνα στα πεδία του δικαίου και της δικαιοσύνης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο (μέσω του προγράμματος MS Teams λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας COVID-19 σε ό,τι αφορά τη φυσική παρουσία διδάσκοντος και διδασκομένων σε πραγματική αίθουσα διδασκαλίας).
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος: ***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων ή προφορική εξέταση (αναλόγως του αν θα καταστεί δυνατό η εξέταση να διεξαχθεί με φυσική παρουσία των διδασκομένων στην αίθουσα εξέτασης ή θα γίνει ψηφιακά, λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας COVID-19). Οδηγίες ενόψει της εξέτασης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και την πλατφόρμα Students Web.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αντώνης ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ και Ελένη ΓΚΑΡΑ, «Οθωμανικές αντιλήψεις περί εγκλήματος και τιμωρίας», *Μνήμων*, 21 (1999), σ. 37-54
- Ελένη ΓΚΑΡΑ, «Δολοφόνοι και δικαστές στην οθωμανική Βέροια», *ΙΜΕρος*, 1 (2001), σ. 113-130
- Ελένη ΓΚΑΡΑ, «Μεροληψία κατά την απονομή δικαιοσύνης στα οθωμανικά ιεροδικεία», στο *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη: μελέτες ιστορίας και φιλολογίας*, επιμ. Κώστας ΛΑΠΠΑΣ, Αντώνης ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ και Ηλίας ΚΟΛΟΒΟΣ, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 39-54
- Ελένη ΓΚΑΡΑ και Γιώργος ΤΖΕΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία: θεσμικό πλαίσιο και κοινωνικές δυναμικές*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, [Αθήνα] 2015
- Χαλίλ ΙΝΑΛΤΖΙΚ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: η κλασική εποχή, 1300-1600*, μτφρ. Μιχάλης Κοκολάκης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995, σ. 117-134, 157-170, 204-207, 283-293
- Φωκίων Π. ΚΟΤΖΑΓΕΩΡΓΗΣ, «*Δικαιικός πλουραλισμός (legal pluralism)* στην Οθωμανική Αυτοκρατορία; Οι χριστιανοί στα οθωμανικά και εκκλησιαστικά δικαστήρια πριν το Τανζιμάτ», *Βαλκανικά Σύμμεικτα*, 18 (2017), σ. 7-28
- İlber ORTAYLI, *Ο πιο μακρύς αιώνας της αυτοκρατορίας: ο οθωμανικός 19ος αιώνας. Η πορεία προς τον εκσυγχρονισμό*, μτφρ. Κατερίνα Στάθη, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2004
- Δημήτρης ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ και Φωκίων ΚΟΤΖΑΓΕΩΡΓΗΣ, *Ιστορία του νέου ελληνισμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, [Αθήνα] 2015
- Γεώργιος Ι. ΣΑΛΑΚΙΔΗΣ, *Η Λάρισα (Yenişehir) στα μέσα του 17ου αιώνα: κοινωνική και οικονομική ιστορία μιας βαλκανικής πόλης και της περιοχής της με βάση τα οθωμανικά ιεροδικαστικά έγγραφα των ετών 1050-1052 (1650-1652)*, Εκδοτικός Οίκος Αντ. Σταμούλη, [Θεσσαλονίκη] 2004
- Yavuz AYKAN και Boğaç A. ERGENE, "Shari'a Courts in the Ottoman Empire before the Tanzimat", *The Medieval History Journal*, 22/2 (2019), 203-228
- Boğaç A. ERGENE, *Local Court, Provincial Society and Justice in the Ottoman Empire: Legal Practice and Dispute Resolution in Çankırı and Kastamonu (1652-1744)*, Brill, Λάιντεν και Βοστόνη 2003

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΤΟΥ102**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μελετώντας και γιορτάζοντας την Ελληνική Επανάσταση μετά από 200 χρόνια		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr Το μάθημα θα διεξαχθεί μέσω της πλατφόρμας Zoom

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για την Ελληνική Επανάσταση,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα και τους επιστήμονες που θα προσκληθούν στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Καθώς φέτος (2021) συμπληρώνονται 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, η παράδοση έχει στόχο, αφού εντάξει την Ελληνική Επανάσταση στο πλαίσιο της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας του τέλους του 18^{ου} και των αρχών του 19^{ου} αιώνα, να διατρέξει τα κυριότερα γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης, να συζητήσει τις ερμηνείες που τους έχουν αποδοθεί. Καθώς τα 200 χρόνια έχουν ανανεώσει το ιστοριογραφικό ενδιαφέρον για την Ελληνική Επανάσταση, που είχε εκλείψει τα προηγούμενα χρόνια, στο πλαίσιο της παράδοσης οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με καλεσμένους επιστήμονες/ισσες που μελετούν τώρα την ιστορία της. Τέλος, καθώς διανύουμε το έτος των εορτασμών, θα συζητήσουμε για την ιστορική μνήμη του Εικοσιένα μέχρι τις μέρες μας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο (εξ αποστάσεως λόγω των συνθηκών της πανδημίας)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική γραπτή εξέταση: Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής και Ερώτηση Ανάπτυξης Δοκιμίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΒ΄, Η Ελληνική Επανάσταση και η ίδρυση του Ελληνικού Κράτους (1821-1832), Αθήνα 1975.
Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Γ΄, Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832, επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2003.
Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας, επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2010.
Π.Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα 1996.
Δ.Δ. Αρβανιτάκης, *Η αγωγή του πολίτη: Η γαλλική παρουσία στο Ιόνιο (1797-1799) και το έθνος των Ελλήνων*, Ηράκλειο 2020.
*Π. Πιζάνιας (επιμ.), *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Αθήνα 2009.
*Θ. Βερέμης, Γ.Σ. Κολιόπουλος, Ι.Δ. Μιχαηλίδης, *1821: Η δημιουργία ενός έθνους-κράτους*, Αθήνα 2018.
Όψεις της επανάστασης του 1821, Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 12 και 13 Ιουνίου 2015, Αθήνα 2018.
Η. Κολοβός, Σ. Ιλιτζάκ, Μ. Σχαριάτ-Παναχί, *Οθωμανικά τεκμήρια για την Ελληνική Επανάσταση*, Αθήνα 2021.
Χ. Κουλούρη, *Φουστανέλες και χλαμύδες: Ιστορική μνήμη και εθνική ταυτότητα 1821-1930*, Αθήνα 2020.
* Θα διανεμηθούν στους φοιτητές και φοιτήτριες μέσω του Εύδοξου.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Του 352**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Οθωμανικές πηγές για την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης (ΙΙ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a85c2154b6a3e44998d1a12b4eb68a981%40thread.tacv2/General?groupId=1e52ab85-83c7-4957-88c2-7db21c47b9c4&tenantId=b6e0a680-49f9-4523-a06b-d5a873656d37

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της Ελληνικής Επανάστασης,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην θεματική του σεμιναρίου για τις οθωμανικές πηγές της Ελληνικής Επανάστασης (που θα τους

δοθούν σε ελληνική μετάφραση), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η υπάρχουσα και εν εξελίξει έρευνα στα αρχεία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έχει φέρει στο φως μια μεγάλη σειρά αρχειακών τεκμηρίων για την Ελληνική Επανάσταση. Τα αρχειακά αυτά τεκμήρια δεν έχουν μέχρι σήμερα αξιοποιηθεί παρά σε ελάχιστο βαθμό από την ιστοριογραφία στην Ελλάδα ή στην Τουρκία. Στο σεμινάριο, που αποτελεί συνέχεια του σεμιναρίου που διεξήχθη την προηγούμενη χρονιά (δεν μπορούν να το δηλώσουν όσοι/ες το είχαν παρακολουθήσει πέρυσι), θα εξετάσουμε τα γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης στη συγκριτική διάστασή τους μέσα από τις ελληνικές και οθωμανικές πηγές (σε μετάφραση). Ο κύριος όγκος των οθωμανικών αρχειακών τεκμηρίων για την Ελληνική Επανάσταση αφορούν την κινητοποίηση του στρατού και τις επιχειρήσεις εναντίον των επαναστατών: η προετοιμασία των εκστρατειών, η στρατολόγηση, ο ανεφοδιασμός, η σύναψη συμβάσεων με μισθοφόρους, η τήρηση της τάξης στο στράτευμα, οι μάχες με τους επαναστάτες στην ξηρά και στη θάλασσα, αποτελούν όψεις της επανάστασης που αναδεικνύονται από τα οθωμανικά τεκμήρια και θα εξεταστούν και συγκριτικά με τα σύγχρονα ελληνικά έγγραφα και πηγές. Συνολικότερα, θα μελετήσουμε την αντίδραση της οθωμανικής εξουσίας στην έκρηξη της επανάστασης, την οθωμανική οπτική για το γεγονός αυτό.
Κάθε φοιτητής/τρια θα αναλάβει στη διάρκεια των συναντήσεων να παρουσιάσει προφορικά ένα ή ένα μικρό σύνολο οθωμανικών εγγράφων σε μετάφραση και στη συνέχεια να καταθέσει μια μεγαλύτερη εργασία με βάση έναν θεματικό άξονα που θα διαλέξει γύρω από την ιστορία του 1821.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο (εξ αποστάσεως λόγω των συνθηκών της πανδημίας)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΒ΄, Η Ελληνική Επανάσταση και η ίδρυση του Ελληνικού Κράτους (1821-1832), Αθήνα 1975.

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Γ΄, Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832, επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2003.

Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας, επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2010.

Π. Πιζάνιας (επιμ.), *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Αθήνα 2009.

Θ. Βερέμης, Γ.Σ. Κολιόπουλος, Ι.Δ. Μιχαηλίδης, *1821: Η δημιουργία ενός έθνους-κράτους*, Αθήνα 2018.

Όψεις της επανάστασης του 1821, Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 12 και 13 Ιουνίου 2015, Αθήνα 2018.

<u>Ειδικότερα για τα οθωμανικά τεκμήρια σε ελληνική μετάφραση:</u>

Σ.Ν. Λαΐου – Μ. Σαρηγιάννης, *Οθωμανικές αφηγήσεις για την Ελληνική Επανάσταση: από τον*

Γιουσούφ Μπέη στον Αχμέτ Τζεβντέτ Πασά, Αθήνα 2019. Λ. Μοίρας, *Η Ελληνική Επανάσταση μέσα από τα μάτια των Οθωμανών*, Αθήνα 2020. Η. Κολοβός, Σ. Ιλιτζάκ, Μ. Σχαριάτ-Παναχί, *Οθωμανικά τεκμήρια για την Ελληνική Επανάσταση*, Αθήνα 2021.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΑΡ109**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προσεγγίσεις στην Προϊστορία Ι: Εθνοαρχαιολογία και Πειραματική Αρχαιολογία Approaches to Prehistoric Archaeology I: Ethnoarchaeology and Experimental Archaeology		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση) και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, η οποία αποσκοπεί όχι μόνον στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας.
- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τον τρόπο μελέτης και ερμηνείας των καταλοίπων του παρελθόντος και ειδικότερα των προϊστορικών χρόνων, χρησιμοποιώντας τα μεθοδολογικά εργαλεία της εθνοαρχαιολογίας και της πειραματικής αρχαιολογίας.
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής/τρια ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Η βελτίωση κριτικής σκέψης, ανάπτυξης επιχειρηματολογίας και χρήσης του γραπτού λόγου μέσα από την σύνθεση εργασίας γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του μαθήματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στους βασικούς ορισμούς, θεωρητικές αναφορές και μεθοδολογικά εργαλεία της εθνοαρχαιολογίας και της πειραματικής αρχαιολογίας. Ένα από τα αιτήματα της αρχαιολογικής επιστήμης είναι η κατανόηση της μετάβασης από την ανθρώπινη συμπεριφορά στο αρχαιολογικό της αποτύπωμα στην ύλη και ένα από τα μονοπάτια προς αυτό είναι η μελέτη σύγχρονων φυλετικών κοινωνιών, αλλά και η κατανόηση της εξέλιξης της τεχνικής και της αρχαίας τεχνολογίας μέσα από την πειραματική διαδικασία. Η αμφίδρομη σχέση της προϊστορικής αρχαιολογίας με την εθνοαρχαιολογία και την πειραματική αρχαιολογία, θα συζητηθεί μέσα από την εξέταση επιμέρους εθνοαρχαιολογικών μελετών που πραγματοποιήθηκαν σε κοινότητες κυνηγών/τροφοσυλλεκτών και γεωργών/κτηνοτρόφων του Βορείου και Νοτίου ημισφαιρίου

καθώς και επιλεγμένων μελετών περίπτωσης πειραματικής αρχαιολογίας όπως ίχνη χρήσης, λάξευση λίθου, κατασκευή κεραμικής, κατασκευή πλεούμενων. Πιο συγκεκριμένα τα πεδία ενδιαφέροντος είναι: η διαμόρφωση μιας αρχαιολογικής θέσης, οι στρατηγικές επιβίωσης, η οργάνωση της κοινωνικής ζωής και οι ρόλοι των μελών της κοινότητας (ταυτότητα, φύλο, καταμερισμός εργασίας), τα υλικά και ο τεχνολογικός εξοπλισμός.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 ώρες Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 67 ώρες 4 γραπτές ασκήσεις: 16 ώρες Εξέταση μαθήματος: 3 ώρες Σύνολο Μαθήματος: ***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική προφορική εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα δοθούν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων. Δύο προαιρετικές γραπτές ασκήσεις μπορούν να προσαυξήσουν τον τελικό βαθμό κατά 2 βαθμούς (μέγιστο).

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εθνοαρχαιολογική έρευνα πεδίου

Ellen, R., 1984. *Ethnographic Research: A Guide to General Conduct*. London: Academic Press.

Hodder, I., 1982. *The Present Past*. London: Batsford. κεφ.2.

Loizos, P. 1992. Εθνογραφία φιλική προς τους χρήστες; Προβλήματα μεθόδου και γραφής στην ανθρωπολογία. Στο *Ταυτότητες και Φύλο στη Σύγχρονη Ελλάδα*, επιμ. Ε. Παπαταξιάρχης & Θ. Παραδέλλης, Αθήνα: Παν/μιο του Αιγάιου – Καστανιώτης, 373-403.

Pitt-Rivers, J. The personal factors in fieldwork. In *Europe Observed: Anthropological Field Research in S. Europe*, ed. J. Pina-Cabral. London: MacMillan.

Spradley, J.P., 1979. *The Ethnographic Interview*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Εθνοαρχαιολογικές μονογραφίες

Binford, L.R., 1978a. *Nunamiut Ethnoarchaeology*. New York: Academic Press. (Νουναμιούτ εσκιμώοι στην Αλάσκα)

Binford, L.R., 1983. *In Pursuit of the Past*. London: Thames & Hudson. (Νουναμιούτ και Αυστραλοί Ιθαγενείς)

Ευστρατίου, Ν., 2002. *Εθνοαρχαιολογικές αναζητήσεις στα Πομακοχώρια της Ροδόπης*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας. (Πομάκοι στη Β. Ελλάδα)

Gould, R.A., 1980. *Living Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press. (Αυστραλοί ιθαγενείς)

Hodder, I., 1982. *Symbols in Action: Ethnoarchaeological Studies of Material Culture*. Cambridge: Cambridge University Press. (Εθνοαρχαιολογικές έρευνες στην Κένυα, Ζάμπια και Σουδάν)

Miller. D., 1985. *Artefacts as Categories*. A study of ceramic variability in India. Cambridge: Cambridge University Press. (Κεραμική παραγωγή στην Κ. Ινδία)

Pétrequin, P. & A-M. Pétrequin, 1993. *Écologie d'un Outil: la Hache de Pierre en Irian Jaya (Indonésie)*. Monographie du Centre de Recherches Archéologiques 12. Paris: CNRS. (Τεχνολογία κατασκευής λίθινων πελέκεων από τους Ντάνι στην Ινδονησία)

Silberbauer, G.B. 1980. *Hunter and Habitat in the Kalahari Desert*. Cambridge: Cambridge University Press. (Βουσμάνοι και το περιβάλλον τους στην Αφρική)

Yellen, J.E., 1977. *Archaeological Approaches to the Present: Models for Reconstructing the Past*. New York: Academic Press. (Βουσμάνοι στην Αφρική)

Οι τελευταίοι κυνηγοί/τροφοσυλλέκτες του Αμαζονίου: Nukak

Politis, G., 1996. Moving to produce: Nukak mobility and settlement patterns in Amazonia. *World Archaeology* 27(3), 492-510.

Politis, G., 2001. Plant exploitation among the Nukak h/g of Amazonia: between ecology and ideology. In *The Prehistory of Food*, eds. J. Heyden & C. Godsen. London: Routledge.

Politis, G. & N. Saunders, 2002. Archaeological correlates of ideological activity: food taboos and spirit-animals in an Amazonian Hunter Gatherer Society. In *Consuming Passions: Studies in Material Culture*, ed. P. Miracle. Cambridge: MacDonald Institute for Archaeological Research.

Πειραματική Αρχαιολογία

Βαλαμώτη, Σ-Μ. 2010. Η επεξεργασία των φυτών μετά τη συγκομιδή στις προϊστορικές κοινωνίες: Ένα συμπόσιο στην Παταγονία στο πλαίσιο του 5ου Διεθνούς Συνεδρίου Εθνοβοτανικής. *Ανάσκαμμα*, 4, σελ. 89-101. https://anaskamma.files.wordpress.com/2010/05/04_valamoti.pdf

Coles, J., 2014. *Archaeology by experiment*. Routledge

Μάνος, Ι., 1998. Το άναμμα της φωτιάς στην προϊστορία και στην εθνολογία. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 68, σελ. 69-70. https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/68-10.pdf

Ματζάνας Χ., 2001. Εισαγωγή στην πειραματική λάξευση πυριτικών λίθων. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 78, σελ. 59-78. https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/78-13.pdf

Outram, A.K., 2008. Introduction to experimental archaeology. *World Archaeology*, *40*(1), pp.1-6

Skibo, J.M., 1992. Ethnoarchaeology and Experimental Archaeology Defined. In *Pottery Function* (pp. 9-30). Springer, Boston, MA

Χρηστίδου, Ρ. 2013. Πειραματική αρχαιολογία: Γενικές κατευθύνσεις, εφαρμογή στη μελέτη των προϊστορικών εργαλείων. *Ανάσκαμμα*, 6, σελ. 13-37. https://anaskamma.files.wordpress.com/2013/06/06_christidou.pdf

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ338	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η προϊστορική έρευνα μέσα από τους πρωτοπόρους αρχαιολόγους του 19ου και 20ού αιώνα 19th and 20th -century Prehistoric research seen through its pioneers		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.*

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση) και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, η οποία αποσκοπεί όχι μόνον στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας.
- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την ιστορία της Προϊστορικής έρευνας μέσα από το έργο (θεωρητικό και πρακτικό) βασικών εκπροσώπων της. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά και μελέτη της ιστορίας της ερευνητικής παραγωγής κατά τον 19^{ο} και 20^{ο} αιώνα, όπως αυτές αποτυπώνονται στην διαθέσιμη βιβλιογραφία.
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, μέσα από συζητήσεις καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τα διαφορετικά ρεύματα στην μελέτη της προϊστορίας, τις θεωρητικές τους αφετηρίες και την πρακτική εφαρμογή τους. Ο φοιτητής/τρια ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Η εκπαίδευση στην πραγμάτευση και συγγραφή ερευνητικού δοκιμίου και μέσω αυτής η βελτίωση κριτικής σκέψης, ανάπτυξης επιχειρηματολογίας και χρήσης του λόγου (γραπτού και προφορικού). Ο φοιτητής/τρια παρουσιάζει προφορικώς την πορεία και το έργο ενός εκ των πρωτεργατών της προϊστορικής έρευνας και την κριτική του/της αξιολόγηση υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναλαμβάνει να εκπονήσει μια σχετική εργασία έκτασης που δεν ξεπερνά τις οχτώ χιλιάδες λέξεις γύρω από το ερευνητικό θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην ιστορία της έρευνας της Προϊστορικής Αρχαιολογίας ακολουθώντας τα χνάρια μεγάλων αρχαιολόγων του 18ου, 19ου και 20ου αιώνα που άφησαν το αποτύπωμά τους και καθόρισαν τον θεωρητικό προσανατολισμό και την πορεία της προϊστορικής έρευνας στο δυτικό κόσμο και στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, θα μας απασχολήσει το έργο των ο V.G. Childe, ο A. Leroi-Gourhan, ο L. Binford, ο C. Renfrew, ο I. Hodder, αλλά και των Σ. Αλεξίου (έρευνα Μινωικού πολιτισμού), Δ. Θεοχάρης (προϊστορική έρευνα στη Θεσσαλία), και Γ. Χουρμουζιάδης (έρευνα Νεολιθικής Ελλάδας). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει ευρύτερη συζήτηση γύρω από το κοινωνικό-πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον του 19^{ου} αιώνα και την γέννηση της επιστήμης της Προϊστορίας καθώς και την προσέγγιση της ιστορίας του πολιτισμού (ερμηνείες με βάση τη μετανάστευση και τη διάχυση των πολιτισμών). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα διαφορετικά θεωρητικά ρεύματα που γεννιούνται σε αυτήν την περίοδο και διαμορφώνονται σταδιακά επηρεάζοντας την ερευνητική πράξη μέχρι τις μέρες μας. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν οι βασικές αρχές της διαδικαστικής και μεταδιαδικαστικής αρχαιολογίας, οι μαρξιστικές προσεγγίσεις στην προϊστορία, τα ρεύματα μελέτης προϊστορικών οικονομιών, η οικολογική προσέγγιση της προϊστορίας, οι φεμινιστικές προσεγγίσεις των προϊστορικών κοινωνιών, ο δομισμός στην προϊστορική έρευνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης*	Προφορική συμμετοχή στα μαθήματα, Δημόσια Παρουσίαση, Γραπτή Εργασία Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση

Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	τρία κριτήρια. 1. Συμμετοχή στις συζητήσεις και κριτική αξιολόγηση της βιβλιογραφίας και των παρουσιάσεων κατά την διάρκεια των μαθημάτων (30%). 2. Προφορική παρουσίαση της εργασίας τους πάνω στο ερευνητικό θέμα που ανέλαβαν που οι φοιτητές-τριες παρουσιάζουν τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων (30%). 3. Γραπτή εργασία για το ερευνητικό θέμα (40%). Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων Προϊστορικής Αρχαιολογίας.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

Bailey, G.N. και A., Sheridan (eds.), 1981. *Economic Archaeology*. Oxford: British Archaeological Reports International Series 96.

Binford, L. 1983. *In Pursuit of the Past*. London: Thames and Hudson.

Butzer, K.W., 1982. *Archaeology as Human Ecology*. Cambridge: Cambridge University Press

Childe, V.G., 1925. *The Dawn of European Civilisation*. London: Kegan Paul.

Childe, V.G. 1935. *Man Makes Himself*. London: Colins.

Clark, G., 1952. *Prehistoric Europe: The economic basis*. London: Methuen.

Daniel, G. 1963. *The Idea of Prehistory*. Cleveland: World

Daniel, G., 1975. *150 Years of Archaeology*. London: Duckworth.

Daniel, G., 1980. *A Short History of Archaeology*. London:Thames and Hudson.

Gardin, J-C. & C.S. Peebles, 1992. *Representations in Archaeology*. Bloomington: Indiana University Press.

Gero, J.M. και M. Conkey, 1991. *Engendering Archaeology*. Oxford: Blackwell.

Gronen, M. 1990. *Une Histoire de la Préhistoire*. Paris: Hachette.

Hays-Gilpin K. και D.S. Whitley (eds), 1998. *Reader in Gender Archaeology*. London: Routledge.

Higgs, E. (ed.) 1975. *Palaeoeconomy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hodder, I. 1982. *Symbolic and Structural Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hodder, I. 1986. *Reading the Past*. Cambridge: Cambridge University Press.

McGuire, R.H., 1992. *A Marxist Archaeology*. Chicago: Academic Press.

Shanks, M και C. Tilley, 1987. *Reconstructing Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Schnapp, A. 1993. *La Conquête du Passé*. Paris: Éditions Carré.

Spriggs, M. 1984. *Marxist Perspectives in Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Trigger. B. G., 1980. *Gordon Childe*. London: Thames and Hudson.

Trigger. B. G., 1989. *A History of Archaeological Thought*. Cambridge: Cambridge University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΑΡ206**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ηπειρωτική Ελλάδα κατά την Πρώιμη και Μέση Εποχή Χαλκού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2975

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για την εποχή (Πρώιμη και Μέση Εποχή Χαλκού) και τη γεωγραφική περιοχή στα οποία αφορά το μάθημα (ηπειρωτική Ελλάδα)
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των ΠΕΧ-ΜΕΧ,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την αρχαιολογία της ηπειρωτικής Ελλάδας κατά την 3η χιλ. π.Χ. (Πρώιμη Εποχή Χαλκού) και το πρώτο μισό της 2ης χιλ. π.Χ. (Μέση Εποχή Χαλκού). Για τις ανάγκες των διαλέξεων πρώτα θα εξεταστούν τα αρχαιολογικά δεδομένα της Θεσσαλίας-κεντρικής Ελλάδας-Πελοποννήσου κατά την ΠΕΧ, με βάση κυρίως τα οποία η περίοδος είναι γνωστή στη βιβλιογραφία ως Πρωτοελλαδική (ΠΕ). Είναι

η περίοδος κατά την οποία κατασκευάζονται οι «οικίες με διάδρομο», διαδίδεται η τεχνολογία της μεταλλοτεχνίας και αρχίζουν να οργανώνονται τόποι ταφών εκτός οικισμών. Είναι για αυτή την περίοδο που τίθεται προς συζήτηση η πιθανή ύπαρξη πρώιμων μορφών αστικοποίησης, επ'αφορμή της χρήσης σφραγισμάτων για πιθανό έλεγχο της αποθήκευσης και της διακίνησης προϊόντων.
Στη συνέχεια, θα αναλυθούν τα σχετικά φτωχά αρχαιολογικά δεδομένα για την ίδια περίοδο στις περιοχές των Ιονίων Νήσων, στην Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη. Κατόπιν, θα συζητηθούν τα δεδομένα της Μέσης Εποχής Χαλκού συνολικά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως (συνθήκες διδασκαλίας λόγω πανδημίας)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές** Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν εξ αποστάσεως με τη χρήση της εφαρμογής Microsoft Teams (μάθημα ΠΑΡ206, κωδικός 1qz1nr5). Η βιβλιογραφία του μαθήματος θα αναρτάται και όλες οι δραστηριότητες θα ανακοινώνονται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2975)
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 ώρες Ατομική μελέτη: 78 ώρες Εξέταση μαθήματος: 1 ώρα Σύνολο Μαθήματος: ***118 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις ελεύθερου κειμένου μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος στο eLearn. Όλες οι σχετικές περί των εξετάσεων οδηγίες θα είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά

R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2η έκδ.) 2015.
σ. 94-122, «Το γεωγραφικό και χρονολογικό πλαίσιο», σ. 174-209, «Η Πρώιμη Χαλκοκρατία»,

σ. 268-302, «Η Μέση Χαλκοκρατία στο υπόλοιπο Αιγαίο»
C. Renfrew, *Η ανάδυση του πολιτισμού*, MIET 2009.
E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.
J. Forsén, "Early Bronze Age-Mainland Greece", S. Voutsaki, "Middle Bronze Age-Mainland Greece", S. Voutsaki, "Mainland Greece-Argolid", A. Dakouri-Hild, "Mainland Greece-Boeotia", W. G. Cavanagh, "Mainland Greece-Central and Southern Peloponnese", S. Andreou, "Mainland Greece-Northern Aegean", M. Wiencke, "Mainland Greece-Lerna", A. Dakouri-Hild, "Mainland Greece-Thebes", W. Gauss, "Cyclades, Dodecanese and Saronic islands - Aigina-Kolonna"
D. Pullen, "The Early Bronze Age in Greece", σε C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008, σ. 19-46.

Κεντρική-νότια Ελλάδα-Ιόνια νησιά
Ν. Κόνσολα, *Η πρώιμη αστικοποίηση στους πρωτοελλαδικούς οικισμούς: συστηματική ανάλυση των χαρακτηριστικών της*, Αθήνα 1984.
J. B. Rutter, "Review of Aegean Prehistory II: The Prepalatial Bronze Age of the Southern and Central Greek mainland", *AJA* 97, 1993, 745-797.
C. Souyoudzoglou-Haywood, *The Ionian Islands in the Bronze Age and Early Iron Age 3000–800 BC*, LUP 1999.

Ήπειρος-Μακεδονία-Θράκη
S. Andreou, M. Fotiadis, K. Kotsakis, "Review of Aegean Prehistory V: The Neolithic and Bronze Age of Northern Greece", *AJA* 100, 1996, 537-597.
Α. Βλαχόπουλος, Δ. Τσιαφάκη (επιμ.), *Αρχαιολογία-Μακεδονία/Θράκη*, Μέλισσα 2017.
L. Nikolova, *The Balkans in later prehistory. Periodization, chronology and cultural development in the Final Copper and Early Bronze Age (fourth and third millennia BC)*, BAR 1999.
Ε. Στεφανή, Ν. Μερούσης, Α. Δημουλά (επιμ.), *Εκατό χρόνια έρευνας στην προϊστορική Μακεδονία*, 1912-2012, Ζήτη 2014.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΑΡ 252**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Αρχαιολογία της Κύπρου**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%9A%CE%91%CE%A1+252&areaids=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών μέσω της διαχρονικής εξέτασης δεδομένων της Κυπριακής Αρχαιολογίας
- η απόκτηση γνώσεων, η κατανόηση των κυριώτερων εκφάνσεων του αρχαίου Κυπριακού πολιτισμού και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της Κυπριακής Αρχαιολογίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τα βασικότερα ερωτήματα που αφορούν σήμερα στο πεδίο της Κυπριακής Αρχαιολογίας και τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αφορά στην Κυπριακή αρχαιολογία των Ιστορικών χρόνων εστιάζοντας κυρίως μεταξύ του 11ου και του 5ου αιώνα π.Χ. (Κυπρο-Γεωμετρική και Κυπρο-Αρχαϊκή περίοδος). Εξετάζεται η κρίσιμη φάση μεταξύ του τέλους της Εποχής του Χαλκού και της μετάβασης στην Εποχή του Σιδήρου, η οποία, μεταξύ άλλων, αποτέλεσε και προάγγελο των κοινωνικο-πολιτικών σχηματισμών που εξελίχθηκαν στα Κυπριακά βασίλεια της 1ης χιλιετίας π.Χ. Η εξέταση περιλαμβάνει την ανάλυση της τοπογραφικής εξέλιξης, διαφόρων αρχιτεκτονικών/ταφικών καταλοίπων καθώς και ποικίλων κατηγοριών του υλικού πολιτισμού, οι οποίες αποτυπώνουν σε μεγάλο βαθμό τις διαδικασίες κοινωνικής και οικονομικής αναδιάρθρωσης εντός του νησιού. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί αφενός στις εμπορικές και πολιτισμικές σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Αιγαίου και αφετέρου σε ζητήματα διαμόρφωσης, παγίωσης αλλά και αρχαιολογικής ορατότητας των βασιλείων συμπεριλαμβανομένων των ενδείξεων ύπαρξης και συνύπαρξης διαφορετικών εθνοτήτων (Έλληνες, Φοίνικες, Ετεοκύπριοι κ.ά.) στο νησί.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*** Διαλέξεις: 39 ώρες Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 85 ώρες Εξέταση μαθήματος: 1 ώρα Σύνολο Μαθήματος: ***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική προφορική εξέταση: δύο ερωτήσεις θεωρητικού και μεθοδολογικού περιεχομένου όσον αφορά στην διδαγμένη ύλη του μαθήματος και δύο ερωτήσεις αναγνώρισης και σχολιασμού αρχαιολογικών αντικειμένων συναφών με την ύλη του μαθήματος μέσω χρήσης οπτικοακουστικών μέσων (powerpoint).

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά έργα

Courtois, J.-C. 1997. «Η Γεωμετρική Εποχή (1050 - τέλος του Η΄ αιώνος π.Χ.)». Στο Θ.

Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Α΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α΄, 287−349. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.
Gjerstad, E. 1948. *The Swedish Cyprus Expedition IV, Part II: The Cypro-Geometric, Cypro-Archaic and Cypro-Classical Periods*. Stockholm: The Swedish Cyprus Expedition.
Iacovou, M. and D. Michaelides (eds) 1999. *Cyprus: The Historicity of the Geometric Horizon*. Proceedings of an Archaeological Workshop (University of Cyprus, Nicosia, 11th October 1998). Nicosia: Archaeological Research Unit - University of Cyprus.
Karageorghis V. (ed.), 1994. *Cyprus in the 11th century BC*. Proceedings of an International Symposium organised by the Archaeological Research Unit, University of Cyprus. Nicosia: A.G. Leventis Foundation.
Reyes, A.T. 1994. *Archaic Cyprus: A Study of the Textual and Archaeological Evidence*. Oxford Monographs on Classical Archaeology. Oxford: Clarendon Press.
Tatton-Brown, V. 1987. *Ancient Cyprus*. London: British Museum Press.
Voskos, I. and A.B. Knapp 2008. "Cyprus at the end of the Late Bronze Age: crisis and colonization or continuity and hybridization?" *American Journal of Archaeology* 112: 659−684.

Ανασκαφές κυριώτερων οικιστικών και ταφικών θέσεων
Benson, J.L. 1973. *The Necropolis of Kaloriziki.* Studies in Mediterranean Archaeology 36. Göteborg, Sweden: Paul Åströms Förlag.
Karageorghis, V. 1973. *Excavations in the Necropolis of Salamis, Vol. III*. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Karageorghis, V. 1974. *Excavations at Kition. Vol. 1. The Tombs*. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Karageorghis, V. 1975. *Alaas: A Protogeometric Necropolis in Cyprus*. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus
Karageorghis, V. 1976. *Kition: Mycenaean and Phoenician Discoveries in Cyprus*. London: Thames and Hudson.
Karageorghis, V. (ed.) 1983. *Palaepaphos-Skales: An Iron Age Cemetery in Cyprus*. Alt Paphos 3. Konstanz, Germany: Universitätsverlag.
Karageorghis, V. 1999. *Excavating at Salamis in Cyprus 1952-1974*. Athens: A.G. Leventis Foundation.
Karageorghis, V. 2005. *Excavations at Kition. Vol VI. The Phoenician and Later Levels*. Part I-II. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Karageorghis, V. and M. Demas. 1985. *Excavations at Kition. Vol. V. The Pre-Phoenician Levels*. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Karageorghis, V. and E. Raptou. 2016. *Palaepaphos-Skales: Tombs of the Late Cypriote IIIB and Cypro-Geometric Periods (Excavations of 2008 and 2011)*. Nicosia: The Cyprus Institute.
Χρήστου, Δ. 1996. *Κυπρο-Αρχαϊκή Μνημειακή Ταφική Αρχιτεκτονική*. Λευκωσία: Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου.
Χρήστου, Δ. 2013. *Ανασκαφές Κουρίου 1975-1998*. Τόμοι Α-Β. Λευκωσία: Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου.

Γλώσσα-γραφή, γραπτές πηγές και γραμματεία
Baurain, C. 2000. «Η αρχαία κυπριακή γραφή». Στο Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Β΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Β΄, 935−972. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.
Βοσκός, Α.Ι. 1995. *Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία. Τόμος 1: Ποίηση Επική-Λυρική-Δραματική*. Λευκωσία: Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη.
Βοσκός, Α.Ι. 1997. *Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία. Τόμος 2: Επίγραμμα*. Λευκωσία: Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη.

Βοσκός, Α.Ι. 2002. *Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία. Τόμος 3: Πεζογραφία*. Λευκωσία: Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη.
Egetmeyer, M., Karnava, A., Landenius Enegren, H., and M. Perna. 2017. "IG XV 1, inscriptiones Cypri syllabicae: the completion of Fasciculus I, inscriptiones Amathuntis, Curii et Marii". In M.-L. Nosch and H. Landenius Enegren (eds), *Aegean Scripts. Proceedings of the 14th International Colloquium on Mycenaean studies, Copenhagen, 2-5 September 2015*. Vol. 1, 45–53. Istituto di Studi sul Mediterraneo Antico - Roma: CNR Edizioni.
Karnava, A. 2018. "Die kypro-syllabischen Inschriften aus Rantidi bei Paphos". In S.G. Schmid and S.G. Horacek (eds), *"I don't know what am I myself, it is so very difficult to explain". Max Ohnefalsch-Richter (1850-1917) und die Archäologie Zyperns*. Studia Cyprologica Berolinensia, Band 1, 315–324. Berlin: Logos Verlag.
Karnava, A. 2018. "The syllabic inscriptions of Amathous. Past and present". In A. Cannavò and L. Thély (eds), *Les Royaumes de Chypre à l'Épreuve de l'Histoire. Transitions et Ruptures de la Fin de l'Âge du Bronze au Début de l'Époque Hellénistique*. Bulletin de Correspondance Hellénique Supplément 60, 201–212. Athènes: École Française d'Athènes.
Sherratt, E.S. 2003. Visible writing: questions of script and identity in Early Iron Age Greece and Cyprus. *Oxford Journal of Archaeology* 22: 225–242.
Steele, P.M. 2013a. *A Linguistic History of Cyprus: The Non-Greek Languages, and their Relations with Greek, c. 1600–300 BC*. Cambridge: Cambridge University Press.
Steele, P.M. ed. 2013b. *Syllabic Writing on Cyprus and its Context*. Cambridge: Cambridge University Press.
Steele, P.M. 2014. "Distinguishing between Cypriot scripts: Steps towards establishing a methodology". *Kadmos* 53: 129–148.
Steele, P.M. 2016. "A linguistic approach to population movements to ancient Cyprus". In R. Maguire and J. Chick (eds), *Approaching Cyprus (Proceedings of the post-graduate conference of Cypriot archaeology, University of East Anglia, Norwich, 1st-3rd November 2013)*, 2–17. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
Χατζηστεφάνου, Κ. 2000. «Η αρχαία κυπριακή γραμματεία». Στο Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Β΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Β΄, 973−1047. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.

Υλικός πολιτισμός

Catling, H.W. 1964. *Cypriot Bronzework in the Mycenaean World*. Oxford: Clarendon Press.
Du Plat Taylor, J. 1959. "The Cypriot and Syrian pottery from Al Mina Syria". *Iraq* 21: 62−92.
Gjerstad, E. 1960. "Pottery types: Cypro-Geometric to Cypro-Classical". *Opuscula Atheniensia* 3: 105−122.
Iacovou, M. 1988. *The Pictorial Pottery of Eleventh Century B.C. Cyprus*. Studies in Mediterranean Archaeology 79. Göteborg, Sweden: Paul Åströms Förlag.
Karageorghis, V. 1993. *The Coroplastic Art of Ancient Cyprus II: Late Cypriote II - Cypro-Geometric III*. Nicosia: A.G. Leventis Foundation.

Πολιτική γεωγραφία και Κυπριακά βασίλεια

Hatzopoulos M. and M. Iacovou (eds). 2014. *Basileis and Poleis on the Island of Cyprus. The Cypriote Polities in their Mediterranean Context*. Proceedings of a Symposium organised by the Bank of Cyprus Cultural Foundation and the Archaeological Research Unit on 4-5 May 2012. Paris: Centre d'études Chypriotes.
Iacovou, M. 2002. "From ten to naught: formation, consolidation and abolition of Cyprus' Iron Age polities". *Cahier du Centre d'Études Chypriotes* 32: 73−87.
Iacovou, M. 2006. "'Greeks', 'Phoenicians' and 'Eteocypriots': ethnic identities in the Cypriote kingdoms". In J. Chrysostomides and C. Dendrinos (eds), *'Sweet Land…': Lectures on the History*

and Culture of Cyprus, 27−59. Camberley, England: Porphyrogenitus.
Iacovou, M. 2008. "Cultural and political configurations in Iron Age Cyprus: the sequel to a protohistoric episode". *American Journal of Archaeology* 112: 625−657.
Iacovou, M. 2013. "Historically elusive and internally fragile island polities: the intricacies of Cyprus's political geography in the Iron Age". *Bulletin of the American Schools of Oriental Research* 370: 15−47.
Mantzourani, E., Kopanias, K. and I. Voskos. 2019. "A great king of Alašiya? The archaeological and textual evidence". In J.M. Kelder and W.J.I. Waal (eds), *From 'LUGAL.GAL' to 'Wanax'. Kingship and Political Organisation in the Late Bronze Age Aegean*, 95−130. Leiden: Sidestone Press.
Rupp. D.W. 1987. "Vive le roi: The emergence of the state in Iron Age Cyprus". In D.W. Rupp (ed.), *Western Cyprus: Connections*. Studies in Mediterranean Archaeology, Vol. 77, 147−168. Göteborg, Sweden: Paul Åströms Förlag.
Rupp, D.W. 1998. "The Seven Kings of the Land of Ia': A District on Ia-ad-na-na: Achaean Bluebloods, Cypriot Parvenus or Both?" In K.J. Hartswick and M. Sturgeon (eds), *Stefanos: Studies in honor of Brunilde Sismondo Ridgway*, 209−222. Philadelphia: University Museum, University of Pennsylvania.
Satraki, A. 2012. "Cypriot polities in the Early Iron Age". In M. Iacovou (ed.), *Cyprus and Aegean in the Early Iron Age. The legacy of Nicolas Coldstream*, 261−284. Nicosia: Bank of Cyprus Cultural Foundation.
Στυλιανού, Π. 2000. «Τα αρχαία βασίλεια». Στο Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Β΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Β΄, 465−618. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.

Εμπόριο, οικονομία και πολιτισμικές επαφές
Baurain, C. 1997. «Σχέσεις Κύπρου και Εγγύς Ανατολής». Στο Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Α΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α΄, 431−464. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.
Karageorghis V. and D. Michaelides (eds), 1996. *The Development of the Cypriot Economy: from the Prehistoric Period to the Present Day*. Nicosia: University of Cyprus and the Bank of Cyprus.
Καρναβά, Ά. 2013. «Κύπριοι της 1ης χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο. Η μαρτυρία των συλλαβικών επιγραφών». Στο D. Michaelides (ed.), *Epigraphy, Numismatics, Prosopography and History of Ancient Cyprus. Papers in Honour of Ino Nicolaou*. Studies in Mediterranean Archaeology and Literature PB 179, 159–169. Uppsala, Sweden: Paul Åströms Förlag.
Murray, S.C. 2017. *The Collapse of the Mycenaean Economy: Imports, Trade, and Institutions 1300–700 BCE*. Cambridge: Cambridge University Press.

Θρησκεία-ιδεολογία
Papantoniou, G. 2012. "Cypriot sanctuaries and religion in the Early Iron Age: views from before and after". In M. Iacovou (ed.), *Cyprus and Aegean in the Early Iron Age. The legacy of Nicolas Coldstream*, 285−320. Nicosia: Bank of Cyprus Cultural Foundation.
Χατζηιωάννου, Κ. 2000. «Η θρησκεία της αρχαίας Κύπρου». Στο Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου*. Τόμος Β΄ - Αρχαία Κύπρος, Μέρος Β΄, 865−933. Λευκωσία: Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΑΡ 333**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Κεραμική της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου στην Ανατολική Μεσόγειο**	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%9A%CE%91%CE%A1+333&areaids=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών που αφορούν στην κεραμική τεχνολογία και παραγωγή
- η απόκτηση γενικών γνώσεων για την αρχαία αγγειοπλαστική τέχνη και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη συγκεκριμένων διακοσμητικών ρυθμών, την τυπολογική εξέλιξη των πήλινων αγγείων και τη διασπορά τους στην Ανατολική Μεσόγειο κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα κεραμικής παραγωγής, διαπολιτισμικών επαφών και εμπορικών δικτύων σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές

προσεγγίσεις στο συγκεκριμένο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την κεραμική παραγωγή και κατανάλωση κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το παρόν σεμιναριακό μάθημα αφορά στην εξέταση της κεραμικής παραγωγής και των βασικότερων κεραμικών ρυθμών κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου στην Ανατολική Μεσόγειο, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές της Κύπρου και της Φοινίκης. Η κεραμική, μεταξύ άλλων, αποτέλεσε βασικό μέσο ανταλλαγής και μεταφοράς προϊόντων κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού, απηχώντας εν πολλοίς τις πολύπλοκες σχέσεις και τα διεθνή ανταλλακτικά δίκτυα εκείνης της περιόδου. Παρά την παραδοσιακή οπτική που διέκρινε μία εκτεταμένη περίοδο «Σκοτεινών Χρόνων» (11ος-8ος αιώνας π.Χ.) κλίνοντας προς την ολική ή έστω μερική διακοπή των διαπολιτισμικών επαφών, νεότερες μελέτες εντοπίζουν σημαντικά δεδομένα εντατικής κοινωνικής αναδιάρθρωσης και σταδιακής αναβίωσης των εμπορικών επαφών κατά τη μετάβαση στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου. Σημαντικός δείκτης των αναδυόμενων ανταλλακτικών δικτύων και διαπολιτισμικών επαφών είναι η διασπορά αγγείων διαφόρων νεοεμφανιζόμενων κεραμικών ρυθμών, κέντρο παραγωγής των οποίων θεωρείται η Κύπρος και η Φοινίκη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και*	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***	

μέθοδοι διδασκαλίας. *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	20 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Συμμετοχή στις συζητήσεις που ακολουθούν κάθε παράδοση και παρουσίαση εργασίας, παρουσίαση εργασίας και γραπτή τελική εργασία	

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά έργα

Aubet, M.E. 2001. *The Phoenicians and the West: Politics, Colonies and Trade*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press.

Coldstream, J.N. 1977. *Geometric Greece*. London: Methuen & Co.

Desborough, V.R. d'A. 1964. *The Last Mycenaeans and Their Successors. An Archaeological Survey, c. 1200-c. 1000 B.C.* Oxford: Clarendon Press.

Desborough, V.R. d'A. 1972. *The Greek Dark Ages*. London: Ernest Benn Limited.

Iacovou, M. and D. Michaelides (eds) 1999. *Cyprus: The Historicity of the Geometric Horizon*. Proceedings of an Archaeological Workshop (University of Cyprus, Nicosia, 11th October 1998). Nicosia: Archaeological Research Unit - University of Cyprus.

Karageorghis, V. 1973. *Excavations in the Necropolis of Salamis, Vol. III*. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.

Karageorghis, V. 1976. *Kition: Mycenaean and Phoenician Discoveries in Cyprus*. London: Thames and Hudson.

Karageorghis, V. 2005. *Excavations at Kition VI. The Phoenician and Later Levels*. Part I-II. Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.

Kopanias, K. 2018. "Cilicia and Pamphylia during the Early Iron Age: Hiyawa, Mopsos and the foundation of the Greek cities". *Athens University Review of Archaeology* 1: 69–85.

Murray, S.C. 2017. *The Collapse of the Mycenaean Economy: Imports, Trade, and Institutions 1300–700 BCE*. Cambridge: Cambridge University Press.
Snodgrass, A.M. 1971. *The Dark Age of Greece*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Κυπριακή κεραμική
Coldstream, J.N. 1979. "Geometric skyphoi in Cyprus". *Report of the Department of Antiquities, Cyprus*: 255−269.
Georgiadou, A. 2015. "Pottery of Geometric, Archaic and Classical periods in Cyprus". Online collection of article, *Kyprios Character. History, Archaeology & Numismatics of Ancient Cyprus*: http://kyprioscharacter.eie.gr/en/t/A0
Georgiadou, A. 2017. "Aspects of pottery production and circulation in the Early Iron Age Cypriot polities: Considering the evidence of the Salamis workshops". In V. Vlachou and A. Gadolou (eds), *ΤΕΡΨΙΣ. Studies on Mediterranean Archaeology in honour of Nota Kourou*. Etudes d'Archéologie 10, 99−112. Brussels: CReA-Patrimoine.
Gjerstad, E. 1960. "Pottery types: Cypro-Geometric to Cypro-Classical". *Opuscula Atheniensia* 3: 105−122.
Iacovou, M. 1988. *The Pictorial Pottery of Eleventh Century B.C. Cyprus*. Studies in Mediterranean Archaeology 79. Göteborg, Sweden: Paul Åströms Förlag.
Iacovou, M. 1991. "Proto-White Painted pottery: a classification of the ware. Cypriot sequence". In J. Barlow, D. Bolger and B. Kling (eds), *Cypriot Ceramics: Reading the Prehistoric Record*. University Museum Monograph 74: 199−205. Philadelphia: University of Pennsylvania, University Museum Monographs.
Iacovou, M. 2006. "À contretemps. Late Helladic IIIC syntax and context of Early Iron Age pictorial pottery in Cyprus". In E. Rysted and B. Wells (eds), *Pictorial Pursuits. Figurative Painting on Mycenaean and Geometric Pottery*, 191−203. Stockholm: Svenska Institutet i Athen.
Πιερίδου, Α. 1973. *Ο Πρωτογεωμετρικός Ρυθμός εν Κύπρω*. Αθήνα: Η εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
Voskos, I. and A.B. Knapp 2008. "Cyprus at the end of the Late Bronze Age: crisis and colonization or continuity and hybridization?" *American Journal of Archaeology* 112: 659−684.

Κυπρο-φοινικική κεραμική
Bikai, P.M. 1987. *The Phoenician Pottery of Cyprus*. Nicosia: A.G. Leventis Foundation.
Brodie, N. and L. Steel. 1996. "Cypriot Black-on-Red ware: towards a characterization". *Archaeometry* 38: 263−278.
Hadjisavvas, S. 2012. *The Phoenician Period Necropolis of Kition*, I, Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Hadjisavvas, S. 2014. *The Phoenician Period Necropolis of Kition*, II, Nicosia: Department of Antiquities, Cyprus.
Schreiber, N. 2003. *The Cypro-Phoenician Pottery of the Iron Age*. Leiden-Boston: Brill.

Φοινικική κεραμική
Anderson, W.P. 1990. "The beginnings of Phoenician pottery: vessel shape, style and ceramic technology in the early phases of the Phoenician Iron Age". *Bulletin of the American Schools of Oriental Research* 279: 35–54.
Bikai, P.M. 1978. *The Pottery of Tyre*. Warminster: Aris and Phillips.
Bikai, P.M. 1983. "The imports from the East". In V. Karageorghis (ed.), *Palaepaphos-Skales: An Iron Age Cemetery in Cyprus*. Alt Paphos 3, 396–406. Konstanz, Germany: Universitätsverlag.
Culican, W. 1982. "The repertoire of the Phoenician pottery". In H.G. Niemeyer (ed.), *Phönizier im Westen. Die Beiträge des Internationalen Symposiums über 'Die Phönizische Expansion im Westlichen Mittelmeerraum'* (Köln 24-27 April 1979), 45−82. Mainz: Philipp von Zabern.

De Crée, F. 1991. “The Black-on-Red or Cypro-Phoenician ware”. In E. Lipiński (ed.), *Phoenicia and the Bible*. Studia Phoenicia XI, 95−102. Leuven: Peeters.

Κυπριακή και φοινικική κεραμική στο Αιγαίο (εισαγωγές και απομιμήσεις)
Bourogiannis, G. 2000. “The Black-on-Red pottery found in Cos: from pots to trade or immigrants”. *Annali dell’Istituto Universitario Orientali di Napoli* 7: 9−23.
Bourogiannis, G. 2012. “Pondering the Cypro-Phoenician conundrum. The Aegean view of a bewildering term”. In M. Iacovou (ed.), *Cyprus and Aegean in the Early Iron Age. The legacy of Nicolas Coldstream*, 183−205. Nicosia: Bank of Cyprus Cultural Foundation.
Coldstream, J.N. 1982. “Greeks and Phoenicians in the Aegean”. In H.G. Niemeyer (ed.), *Phönizier im Westen*. *Die Beiträge des Internationalen Symposiums über ‘Die Phönizische Expansion im Westlichen Mittelmeerraum’* (Köln 24-27 April 1979), 261−275. Mainz: Philipp von Zabern.
Coldstream, J.N. 1984. “Cypriaca and Cretocypriaca from the North Cemetery of Knossos”. *Report of the Department of Antiquities, Cyprus*: 122−137.
Coldstream, J.N. 1998. “Crete and the Dodecanese: alternative eastern approaches to the Greek World during the Geometric period”. In V. Karageorghis and N. Stampolidis (eds), *Eastern Mediterranean: Cyprus-Dodecanese-Crete 16th-6th Cent. B.C. Proceedings of the International Symposium held at Rethymnon, Crete*, 255−263. Athens: University of Crete and the A.G. Leventis Foundation.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΑΡ 474**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Η Θεσσαλονίκη και τα μνημεία της (4ος – 15ος αι.)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2965

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων αρχαιολογικών μαρτυριών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέσα από τη μελέτη των μνημείων και των γραπτών πηγών, θα εξεταστεί η τοπογραφία και τα σημαντικότερα βυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης. Η κατανόηση των αλλαγών που υφίσταται η μορφή της κοσμοπολίτικης μητρόπολης διαμέσου των αιώνων αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο του μαθήματος. Αυτό φιλοδοξεί να καλύψει ένα πολύ ευρύ χρονολογικό φάσμα, από την πρωτοβυζαντινή έως και την υστεροβυζαντινή περίοδο (4ος-15ος αι). Εξάλλου με αφετηρία τα μνημεία της Θεσσαλονίκης οι φοιτητές/τριες θα μελετήσουν αρχιτεκτονικές μορφές και καλλιτεχνικά ρεύματα που κυριάρχησαν στη βυζαντινή τέχνη. Το εικονογραφικό υλικό των παραδόσεων και μελέτες για τα θέματα που

εξετάζονται στις διάφορες ενότητες των παραδόσεων, θα αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο e-learn.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	75 ώρες
2 γραπτές ασκήσεις	8 ώρες
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Δύο προαιρετικές γραπτές ασκήσεις μπορούν να προσαυξήσουν τον τελικό βαθμό κατά 1,5 βαθμό (μέγιστο).

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βελένης Γ., *Μεσοβυζαντινή ναοδομία στη Θεσσαλονίκη*, Αθήνα 2004

Θεοχαρίδου Κ., *Η αρχιτεκτονική του ναού της Αγίας Σοφίας στην Θεσσαλονίκη από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα*, Αθήνα 1994

Κουρκουτίδου-Νικολαΐδου Ε., Μαυροπούλου-Τσιούμη Χ., Μπακιρτζής Χ., *Ψηφιδωτά της Θεσσαλονίκης, 4^{ος}-14^{ος} αιώνας*, Αθήνα 2012

Κουρκουτίδου-Νικολαΐδου Ε., Τούρτα Α., *Περίπατοι στη βυζαντινή Θεσσαλονίκη*, Αθήνα 1997

Μαρκή Ε., *Η νεκρόπολη της Θεσσαλονίκης στους υστερορωμαϊκούς και παλαιοχριστιανικούς χρόνους*, Αθήνα 2006

Μπακιρτζής Χ. (επιμ.), *Αγίου Δημητρίου θαύματα. Οι συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Ανωνύμου. Ο βίος, τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου*, Αθήνα 1997

Μπακιρτζής Χ. (επιμ.), *Άγιος Νικόλαος Ορφανός: οι τοιχογραφίες*, Αθήνα 2003

Σωτηρίου Γ. και Μ., *Η βασιλική του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης*, Αθήνα 1952

Vitti M., *Η πολεοδομική εξέλιξη της Θεσσαλονικής από την ίδρυσή της έως τον Γαλέριο*, Αθήνα 1996

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΑΡ 332**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεσσαλονίκη: από τη ρωμαϊκή στη βυζαντινή πόλη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου*

επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγουμένων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα. Επίσης εξοικειώνεται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πέρασμα από τη ρωμαϊκή στην πρωτοβυζαντινή περίοδο σηματοδοτεί μεγάλες αλλαγές σε κοινωνικό, πολιτικό, ιδεολογικό και οικονομικό επίπεδο, οι οποίες αλλάζουν ριζικά τη φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης. Το σεμινάριο εξετάζει πως όλες οι παραπάνω αλλαγές αποτυπώνονται στην τοπογραφία και τα μνημεία της πόλης. Έργα υποδομής, δημόσιοι χώροι, λατρευτικά κτήρια, ιδιωτικές κατοικίες, εργαστηριακές εγκαταστάσεις και νεκροταφεία της πόλης θα εξεταστούν υπό αυτό το πρίσμα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Βελένης Γ. Μ., *Τα τείχη της Θεσσαλονίκης: από τον Κάσσανδρο ως τον Ηράκλειο*, Θεσσαλονίκη 1998

Bakirtzis Ch. (ed.), *From Roman to early Christian Thessalonike: studies in religion and archaeology*, Cambridge, MA : Harvard Theological Studies, Harvard Divinity School ; distributed by Harvard University Press, c2010

Μπακιρτζής Χ. (επιμ.), *Αγίου Δημητρίου θαύματα. Οι συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Ανωνύμου. Ο βίος, τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου*, Αθήνα 1997

Spieser J.-M., *Thessalonique et ses monuments du IVe au VIe siècle : contribution à l'étude d'une ville paléochrétienne,* Paris 1984

Vitti M., *Η πολεοδομική εξέλιξη της Θεσσαλονικής από την ίδρυσή της έως τον Γαλέριο*, Αθήνα 1996

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΑΡ 350**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Βυζαντινά Εικονογραφημένα Χειρόγραφα**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2955		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής ζωγραφικής και ειδικότερα ζητημάτων που άπτονται της εικονογραφίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση σε μια ιδιαίτερη κατηγορία ζωγραφικών έργων της βυζαντινής τέχνης, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα. Θα εξετάσουμε το χειρόγραφο βιβλίο ως αντικείμενο του υλικού πολιτισμού του Βυζαντίου, δηλ. θα αναφερθούμε στα υλικά και τον τρόπο κατασκευής του, στους δημιουργούς του, γραφείς και μικρογράφους, και στην οργάνωση των βιβλιογραφικών εργαστηρίων. Θα προσεγγίσουμε επίσης το εικονογραφημένο βιβλίο- μέσα στο πλαίσιο της βυζαντινής κοινωνίας, δηλ. θα εξετάσουμε το κοινό, την χρήση, την οικονομική και συμβολική του αξία. Τέλος, θα εστιάσουμε σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα από κάθε περίοδο της βυζαντινής τέχνης. Για να προσεγγίσουμε το εικονογραφημένο χειρόγραφο βιβλίο ως τεκμήριο της πνευματικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας της εποχής του.

Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση μικρές εργασίες που οι φοιτητές-τριες θα

εκπονήσουν τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων και από μία μεγαλύτερη εργασία που θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα καταθέσουν σε γραπτή μορφή. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (κυρίως αγγλικά) και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων ΒΑΡ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	* Πρόσωπο με πρόσωπο / κατ΄εξαίρεση για το ΕΕ 2020-21 εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	40 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	10 ώρες
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	260 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : *-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

- **Weitzmann Kurt**, *Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination*, H.L. Kessler (επιστ. επιμ.), Σικάγο 1971.
- **Weitzmann Kurt** (επιστ. επιμ.), *The Place of Byzantine Book Illumination in the Byzantine Art*, Princeton/ N.J. 1975.
- **Γαλάβαρης Γεώργιος**, *Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική βυζαντινών χειρογράφων*, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995.
- **Hunger Herbert**, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου: γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, (μετ. Βασίλαρος), Αθήνα 1995.
- **Lowden John**, *Early Christian and Byzantine Art*, Λονδίνο 1997, ελληνική μετάφραση, Πρώιμη Χριστιανική και Βυζαντινή Τέχνη, Αθήνα (Εκδ. Καστανιώτη) 1999.
- *The Glory of Byzantium*. *Art and Culture of the Middle Byzantine Era A.D. 843-1261*, H.C. Evans, W.D. Wixon (επιστ. επιμ.), Κατάλογος έκθεσης, The Metropolitan Museum of Art, Νέα Υόρκη 1997.
- **Cavallo Guglielmo**, *Η ανάγνωση στο Βυζάντιο* (μετ. Σμαράγδα Τσοχανταρίδου – Paolo Odorico), Αθήνα (Εκδ. Άγρα) 2006.

Tsamakda Vasiliki (επιστ. επιμ.), *A Companion to Byzantine Illustrated Manuscripts* (Brill's Companions to the Byzantine World), Λάυντεν 2017.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 475	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή μικροτεχνία: υλικά, τεχνικές, αντικείμενα (4ος-15ος αι.).		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2664

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Εξοικείωση με τη συνδυαστική προσέγγιση υλικών καταλοίπων και γραπτών πηγών. Ενημέρωση για τη χρήση χημικών φασματογραφικών και άλλων αναλύσεων.
- Επαφή με τη βασική βιβλιογραφία για την μικροτεχνία και εξοικείωση με την αναζήτηση ψηφιακών καταλόγων για τη βυζαντινή τέχνη.
- Διερεύνηση των πολλών και ποικίλων πληροφοριών που μπορούμε να αντλήσουμε από τη μελέτη των τεχνέργων.
- Γνώση μερικών ιδιαίτερα μελετημένων τεχνέργων και συνόλων.
- Εξοικείωση με την ψηφιακή περιήγηση σε μουσεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της βυζαντινής μικροτεχνίας. Διερευνώνται η διαδικασία παραγωγής, η τεχνολογία και οι κατασκευαστικές τεχνικές, με έμφαση αφενός στις

περιπτώσεις τεχνολογικών καινοτομιών, αφετέρου στις τεχνικές που εξυπηρετούσαν την πιο μαζική παραγωγή· διερευνώνται τα εργαστήρια, τόσο οι εργαστηριακές εγκαταστάσεις, όσο και οι ομάδες τεχνιτών στους οποίους αποδίδονται προϊόντα με κοινά χαρακτηριστικά, καθώς και ο κρατικός έλεγχος στην παραγωγή ορισμένων τεχνέργων και εξετάζεται η απόδοση τεχνέργων σε συγκεκριμένα κέντρα παραγωγής. Εξετάζεται η αξία των τεχνέργων, οικονομική, χρηστική και συμβολική. Διερευνώνται πτυχές του καθημερινού βίου των βυζαντινών. Στο μάθημα αξιοποιούνται μελέτες των ίδιων των καταλοίπων, ενίοτε και έρευνες που βασίζονται στη χρήση τεχνολογιών αιχμής, μελέτες των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, γραπτές πηγές, καθώς και σχετικές παραστάσεις που απεικονίζουν είτε τα αντικείμενα είτε την παραγωγή τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 ώρες Μελέτη βιβλιογραφίας: 83 ώρες Εξέταση μαθήματος: 3 ώρες Σύνολο Μαθήματος: ***125 ώρες***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Τελική προφορική εξέταση: ερώτηση αναγνώρισης, περιγραφής και χρονολόγησης τεχνέργου, ερώτηση για τη διαδικασία και την τεχνολογία παραγωγής τεχνέργων, ερώτηση για την αξία, χρηστική και συμβολική, των τεχνέργων. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης παρέχονται στη διάρκεια του μαθήματος καθώς και με ανακοίνωση στο elearn.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αντωνάρας Α., *Ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική υαλουργία 1ος αι. π.Χ.-6ος αι. μ.Χ.: παραγωγή και προϊόντα: τα αγγεία από τη Θεσσαλονίκη και την περιοχή της,* Αθήνα 2009.

Λοβέρδου – Τσιγαρίδα Αικ., *Οστέινα πλακίδια. Διακόσμηση ξύλινων κιβωτιδίων από τη χριστιανική Αίγυπτο*, Αθήνα 2000.

Λόουντεν Τζ., *Πρώιμη χριστιανική και βυζαντινή τέχνη*, Αθήνα 1999.

Παπανικόλα Μπακιρτζή Δ. (επιμ.), *Ώρες Βυζαντίου, Έργα και ημέρες στο Βυζάντιο, Καθημερινή Ζωή στο Βυζάντιο,* Αθήνα 2002.

Παπανικόλα-Μπακιρτζή Δ., *Βυζαντινά εφυαλωμένα κεραμικά: η τέχνη των εγχαράκτων*, Αθήνα 1999.

Πετρίδης Π., *Πρωτοβυζαντινή κεραμική του ελλαδικού χώρου*, Αθήνα 2013.

Τουράτσογλου Γ., Ε. Χαλκιά, Ο θησαυρός της Κρατήγου Μυτιληνης. Νομίσματα και τιμαλφή αντικείμενα του 7ου αιώνα μ.Χ., Αθήνα 2008.

Antonaras A., *Arts, Crafts and Trades in Ancient and Byzantine Thessaloniki. Archaeological, Literary and Epigraphic Evidence*, Mainz 2016.

Beckwith J., *The Veroli Casket*, Λονδίνο 1962.

Böhlendorf-Arslan B., A. Ricci, *Byzantine Small Finds in Archaeological Contexts (Byzas 15*), Κωνσταντινούπολη 2012.

Bosselmann-Ruickbie A. (επιμ.), *New research on late byzantine goldsmiths work*, Mainz 2019.

Bouras L., *Lighting in early Byzantium*, Washington 2008.

Boyd S., M. Mango, *Ecclesiastical Silver Plate in Sixth-Century Byzantium*, Washington 1993.

Brubaker L., «The Chalke gate, the construction of the past, and the Trier ivory», *Byzantine and Modern Greek Studies* 23 (1999), 258-185.

BucktonD., «Byzantine enamel and the West», στο J. Howard-Johnston (επιμ.), *Byzantium and the West c. 850-c. 1200*. *Proceedings of the XVIII Spring Symposium of Byzantine Studies,* Άμστερνταμ1988, 235-244.

Buckton D., «Theophilus and enamel», στο D. Buckton and T. A. Heslop (επιμ.), *Studies in Medieval Art and Architecture: presented to Peter Lasko,*Λονδίνο 1994.

Cameron A., «The Origin, Contex and Function of Consular Diptychs», *Journal of Roman Studies*

103 (2013), 174-207.

Clair A., *Carving as Craft: Palatine East and the Greco-Roman Bone and Ivory Carving Tradition*, Βαλτιμόρη 2003.

Cormack R., J. F. Haldon, E. Jeffreys (επιμ.), *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Οξφόρδη 2008.

Cutler A., *The Hand of the Master: Craftsmanship, Ivory, and Society in Byzantium (9th-11th centuries)*, Princeton 1994.

Cutler A., «Gifts and Gift Exchange as Aspects of the Byzantine, Arab and Related Economies», *DOP* 55 (2001), 247-280.

Davidson G., A.Weinberg, «A Wandering Soldier's Grave in Corinth». *Hesperia* 43, 4 (1974), 512–521

Drandaki A., D. Papanikola-Bakirtzi, A.Tourta, (επιμ.), *Heaven and Earth*. *Art of Byzantium from Greek Collections,* Αθήνα 2013.

Eastmond A., «Consular Diptychs, Rheroric and the Languages of Art in the Sixth-Century Constantinople», *Art history: journal of the Association of Art Historians* 33 (2010), 742-765.

Evans H., W. Wixon (επιμ.), *The Glory of Byzantium: Art and Culture of the Middle Byzantine Era, A.D. 843–1261*, ΝέαΥόρκη 1997.

Evans H. (επιμ.), *Byzantium: Faith and Power (1261–1557),* Νέα Υόρκη 2004.

Foskolou V. «Blessing for sale? On the production and distribution of pilgrim mementoes in Byzantium», *Byzantinische Zeitschrift* 105/1 (2012), 53-84.

Hilsdale C. J. (επιμ.), *Byzantine Art and Diplomacy in an Age of Decline,* Cambridge 2014.

Jacoby D., «Silk economics and cross-cultural artistic interaction: Byzantium, the Muslim world and the Christian West», *DOP* 58 (2004), 197-240.

Laiou A. (επιμ.), *The Economic History of Byzantium from the Seventh through the Fifteenth Century*, Washington2002.

Mango M., *Silver from Early Byzantium: the KaperKoraon and Related Treasures,* Baltimore1986.

Mango M., «Beyond the amphora: non-ceramic evidence for late antique industry and trade», στο S. Kingsley, M. Decker (επιμ.), *Economy and Exchange in the East Mediterranean during Late Antiquity,* Οξφόρδη 2001, 87-106

Mango M. «Tracking Byzantine silver and copper metalware, 6th-12th centuries», στο M.Mango, *Byzantine Trade (4th-12th Centuries): Recent Archaeology of Local, Regional, and International Exchange*, Οξφόρδη 2004, 221-237.

Oddy A., S. La Niece, «Byzantine Gold Coins and Jewellery. A Study of Gold Contents», *Gold Bulletin* 19 (1986), 19-27.

Oikonomides N., «Silk trade and production in Byzantium from the sixth to the ninth century: the seals of the Kommerkiarioi», *DOP* 40 (1986), 33-51.

Olovsdotter C., *The Consular Image: An Iconological Study of Consular Diptychs,* [BAR International Series: 1376], Οξφόρδη 2005.

Rodziewicz E., «Ivory, bone, glass and other production at Alexandria, 5th–9th centuries», στο M. Mango (επιμ.) *Byzantine Trade (4th-12th Centuries): Recent Archaeology of Local, Regional, and International Exchange*, Οξφόρδη 2004, 199-220.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΑΡ 362**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Αρχιτεκτονική και τέχνη των μεταβατικών χρόνων (7ος- 9ος αι.).**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2665

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Εξοικείωση με την αναζήτηση της βιβλιογραφίας και την κριτική προσέγγισή της, καθώς και με τη συνδυαστική χρήση αρχαιολογικών και γραπτών μαρτυριών.
- Εξοικείωση με την αρχιτεκτονική και την τέχνη των μεταβατικών αιώνων.
- Γνωριμία με τις ιστοριογραφικές προσεγγίσεις των μεταβατικών αιώνων και ειδικότερα της εικονομαχίας.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τις σημαντικές αλλαγές στη βυζαντινή κοινωνία κατά τη μεταβατική περίοδο (7ος-9ος αιώνας) και τους τρόπους με τους οποίους οι αλλαγές αυτές αποτυπώνονται στην εκκλησιαστική αρχιτεκτονική και την τέχνη. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην εικονομαχική σύγκρουση. Εξετάζονται παραδείγματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής και τέχνης από την πρωτεύουσα και την περιφέρεια στης βυζαντινής αυτοκρατορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	*Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ*
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλάκη-Καρακατσάνη Α., «Εικονομαχικές εκκλησίες στη Νάξο», *ΔΧΑΕ*3 (1962-19633), 49-74.

Γκιολές Ν. «Οι παλαιότερες τοιχογραφίες της Δροσιανής στη Νάξο και η εποχή τους», *ΔΧΑΕ* 20 (1998), 65-70.

Δρανδάκης Ν., *Οι παλαιοχριστιανικές τοιχογραφίες στη Δροσιανή της Νάξου*, Αθήνα 1988.
Χατζηδάκης Μ. (επιμ.), *Βυζαντινή τέχνη στην Ελλάδα. Νάξος,* Αθήνα 1989.

Ράπτης Κ., «Η δομική αποκατάσταση της Αχειροποιήτου κατά τον 7ο αιώνα και η σημασία της για την αστική συνέχεια της Θεσσαλονίκης κατά τους σκοτεινούς αιώνες», *ΚΤίΤΩΡ. Αφιέρωμα στον δάσκαλο Γεώργιο Βελένη*, Θεσσαλονίκη 2017.

Bauer, F. A., H. Klein, «The Church of Hagia Sophia in Bizye (Vize): Results of the Fieldwork Seasons 2003 and 2004»,*DOP* 60(2006), 249-270.

Brubaker L., *Inventing Byzantine iconoclasm*, Λονδίνο 2012

Brubaker L., J. Haldon, *Byzantium in the iconoclast era (c. 680-850): a history,* Cambridge, Νέα Υόρκη 2010.

Brubaker L., «The Chalke gate, the construction of the past, and the Trier ivory», *Byzantine and Modern Greek Studies* 23 (1999), 258-185.

Brubaker L.(επιμ.), *Byzantium in the ninth century: dead or alive? Papers from the Thirtieth Spring Symposium of Byzantine Studies*, Λονδίνο 1998.

Bryer A., J. Herrin,*Iconoclasm: Papers given at the 9th spring symposium of Byzantine Studies*, Birmingham 1975.

Campagnolo M., P.Magdalino, M.Martiniani-Reber, A-L. Rey (επιμ.), *L'aniconismedansl'art religieux byzantin: actes du colloque de Genève (1-3 octobre 2009*), Geneva: La Pommed'or: Musées d'art etd'histoire de Genève 2014.

Chotzakoglou Ch., «Reapproching Iconoclasm. New Perspectives and Material»,στοBojanaKrsmanović, LjubomirMilanović(επιμ.), *Proceeding of the 23rd International Congress of Byzantine Studies*, Βελιγράδι 2016, 592-596.

Cormack R., *Writing in the gold: Byzantine Society and its Icons*, Νέα Υόρκη 1985.

Cormack R., E. J. W. Hawkins, «The mosaics of St. Sophia at Istanbul: the rooms above the southwest vestibule and ramp», *DOP* 31 (1977), 175–251.

Crow J., Hill D., *Naxos and the Byzantine Aegean: Insular Responses to Regional Change*, Αθήνα 2018.

Ćurčic S, *Middle Byzantine Architecture on Cyprus: Provincial or Regional?,* Λευκωσία 2000.

Grabar A., *L'iconoclasme byzantin, dossier archéologique*, Παρίσι 1957.

Haldon J.F., *Byzantium in the seventh century. The transformation of a culture*, Cambridge 1997.

Jolivet-Lévy C., «Byzantine Settlements and Monuments of Cappadocia. A Historiographic Review», *Eastern Christian Art* 9 (2012-2013), 53-62.

Kazhdan A., L.F. Sherry, Chr. *Angelidi, A history of Byzantine literature (650-850)*,Institute for Byzantine Research, Research Series 2. Αθήνα 1999.

Megaw A.H.S, «Byzantine Architecture and Decoration on Cyprus: Metropolitan or Provincial?», *DOP* 28 (1974), 57-88.

Mango C., I.Ševčenko,«Some Churches and Monasteries on the Southern Shore of the Sea of Marmara», *DOP* 27 (1973), 235-277.

Marinis V., *Architecture and Ritual in the churches of Constantinople: Ninth to Fifteenth Centuries*, Cambridge 2014.

Ousterhout R., *Eastern Medieval Architecture. The building traditions of Byzantium and neighboring lands*, Οξφόρδη 2009.

Papalexandrou A., *The Church of the Virgin at Skripou: Architecture, Sculpture, and Inscriptions in Ninth-Century Byzantium,* PhD diss., Princeton University 1998.

Stewart C.A., «The First Vaulted Churches in Cyprus», *JSAH* 69 (2010), 162-189.

Stewart C.A., *Domes of Heaven: The Domed Basilicas of Cyprus*, PhD, Indiana University, 2008.
TaddeiA., «Remarks on the decorative wall mosaics of St Eirene at Constantinople», στο M. Şahin (επιμ.), *Eleventh International Colloquium on Ancient Mosaics 2009*, Κωνσταντινούπολη 2011, 883–896

Xenaki, M., «Recherches sur les églises byzantinesde Cappadoce et leur décor peint (VIe–IXesiècles)» PhD diss., University of Paris 2011.

Zavagno L., «La città bizantina tra il V e il IX secolo: le prospettive storiografiche», *Reti Medievali Rivista* 9 (2008), 1-28.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΤΔ 176**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Ιμπρεσιονισμός στη γαλλική τέχνη του 19ουαιώνα: από τον Μανέ στους ιμπρεσιονιστές**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**

		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2900		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Ιμπρεσιονισμού στη γαλλική τέχνη του 19ου αιώνα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων *Αυτόνομη εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η μελέτη της ιστορίας του ιμπρεσιονισμού στη Γαλλία κατά τα χρόνια 1860-1900, με έμφαση στις τεχνοτροπικές και αισθητικές αναζητήσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιό του. Θα αναλυθούν οι κοινωνικές-πολιτικές και ιδεολογικές προϋποθέσεις αυτού του κινήματος, οι θεωρητικές απόψεις και εκθεσιακές δράσεις που αναπτύχθηκαν καθώς και η υποδοχή τους από την κριτική και το κοινό και θα παρουσιαστεί η συνεισφορά των σημαντικότερων πρωταγωνιστών του (Εντουάρ Μανέ, Κλωντ Μονέ, Καμίγ Πισσαρρό, Εντγκάρ Ντεγκά, Ογκύστ Ρενουάρ, Αλφρέντ Σισλέ, Μπερτ Μοριζό κ.ά.). Θα αναλυθούν χαρακτηριστικά έργα των παραπάνω και θα σχολιαστεί η βασική βιβλιογραφία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες
Μελέτη σημειώσεων, βιβλιογραφίας και οπτικού υλικού (έργων τέχνης) του μαθήματος	85,30 ώρες
Εξέταση μαθήματος	Γραπτή: διάρκεια: 3 ώρες ή εναλλακτικά προφορικά 30΄
Σύνολο Μαθήματος	***125 ώρες***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση: Αναγνώριση και σχολιασμός 10 έργων τέχνης. Απάντηση σε τρεις ερωτήσεις κρίσεως. Γλώσσα εξέτασης: ελληνικά και για φοιτητές ERASMUS αγγλικά.

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

John Rewald, *The history of impressionism*,
New York : Museum of Modern Art ; Greenwich, Conn. : distributed by New York Graphic Society, 1987.
ND192.I4 R83 1999b

Τζαίημς Χ. Ρούμπιν, *Ιμπρεσιονισμός*,
μετάφραση Γιώτα Ποταμιάνου.
Αθήνα : Καστανιώτης, 1999
N6465.I4 R83 2008

James H. Rubin, *Impressionism and the modern landscape : productivity, technology, and urbanization from Manet to Van Gogh*.
Berkeley : University of California Press, c2008.
N72.S6 .H3613 1999

Arnold Hauser, *Κοινωνική ιστορία της Τέχνης*,
μετάφραση: Τάκης Κονδύλης, τόμ. 4,
Αθήνα : Κάλβος, 1968-1970.
ND550 .C55 1985

T.J. Clark, *The painting of modern life : Paris in the art of Manet and his followers*,
New York : Knopf, 1985, c1984.
ND550 .H47 1988

Robert L. Herbert, *Impressionism : art, leisure, and Parisian society.*
New Haven : Yale University Press, 1988

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΤΔ305**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Εισαγωγή στις θεωρίες και μεθόδους της Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2901

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των βασικών μεθόδων της ιστορίας της τέχνης,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την αρχαία Αθήνα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξοικειώσει τους προπτυχιακούς φοιτητές με τις βασικές θεωρίες και μεθόδους καθώς και με τις έννοιες και την ορολογία της επιστήμης της Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης, όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί και εφαρμοστεί από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα: (μορφολογική θεωρία, εικονογραφία, εικονολογία, κοινωνιολογική θεωρία, ερμηνευτική θεωρία, θεωρία της πρόσληψης, φεμινιστική θεωρία).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40, 30 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	30΄
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης / Hans Belting κ.α. (επιμ.), μετάφραση Λ. Γυιόκα,
πρόλογος-επιμέλεια Μ. Παπανικολάου.
Θεσσαλονίκη : Βάνιας, 1995.
N380 .K86 1995b

Making art history : a changing discipline and its institutions / edited by Elizabeth Mansfield.
New York : Routledge, 2007.N7480 .M35 2007

Art in theory 1648-1815 : an anthology of changing ideas / edited by Charles Harrison, Paul Wood, and Jason Gaiger.
Malden, MA : Blackwell Publishers, 2001.
N6420 .A78 2001

Art in theory, 1815-1900 : an anthology of changing ideas / edited by Charles Harrison and Paul Wood with Jason Gaiger.
Oxford, UK ; Malden, Mass. : Blackwell, 1998.
N6450 .A779 1998

Art in theory, 1900-1990 : an anthology of changing ideas / edited by Charles Harrison and Paul Wood.
Oxford [England] ; Malden, Mass. : Blackwell, 1992.
N6450 .A779 1998

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: https://arthistoriography.wordpress.com/

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΤΔ306**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Το τοπίο στην ευρωπαϊκή ζωγραφική**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	10

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=2927

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με ένα ευρύ φάσμα της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής παραγωγής του συγκεκριμένου ζωγραφικού είδους
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της σχετικής βιβλιογραφίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τη συγκρότηση του τοπίου ως αντικειμένου της εικαστικής αναπαράστασης από την ανάδυση του ενδιαφέροντος για τον φυσικό κόσμο κατά την Αναγέννηση έως την αυτονόμηση του είδους της τοπιογραφίας τον 19^{ο} αιώνα. Η μελέτη της εικαστικής παραγωγής εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των ιστορικών συνθηκών της εκάστοτε εποχής και πραγματοποιείται σε συνδυασμό με τις θεωρητικές προϋποθέσεις της ανάπτυξης του συγκεκριμένου ζωγραφικού είδους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμινάρια	39 ώρες
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία*	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- ANDREWS Malcolm, *Landscape and Western painting*, Oxford University press, 1999
- BUSCH Werner, *Landschaftsmalerei*, Βερολίνο, Reimer, 1997
- BÜTTNER Nils, *Geschichte des Landschaftsmalerei*, Μόναχο, 2006; *L'art des paysages*, Παρίσι, Mazenod, 2007
- COSGROVE Denis - DANIELS Stephen (επιμ.), *The Iconography of landscape: essays on the symbolic representation, design and use of past environments*, Cambridge University press, 1988, ανατ. 2002
- CLARK Kenneth, *Landscape into art*, [α΄ εκδ. Λονδίνο, 1949], Νέα Υόρκη, Harpers and Row, 1976
- ROGER Alain, *Court traité du paysage*, Παρίσι, Gallimard, 1997
- SIMMEL Georg- RITTER Joachim- GOMBRICH Ernst, *Το Τοπίο*, επιστ. επιμ. Δ. Καββαθάς - επίμετρο Ν. Δασκαλοθανάσης, Αθήνα, ποταμός, 2004
- WARNKE Martin, *The political landscape*, Reaction books, 1994

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΜ 002**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaids=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;*

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο
- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται
- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.
Το μάθημα αποτελείται από τρεις ενότητες:
Α. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων
Β. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης
Γ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας
Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.
Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.
Τέλος, στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:
- επιστημονικά περιοδικά
- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντων, Βιβλιοθηκών κλπ
- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος
- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΜ 004**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χρήση εφαρμογών πληροφορικής και διαδικτυακών εργαλείων για την προετοιμασία εργασιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-004&areaids=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;*

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιούν εφαρμογές πληροφορικής, καθώς και πλατφόρμες/εργαλεία που διατίθενται στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση και σχετίζονται με την επεξεργασία εικόνας (π.χ. GIMP), τη δημιουργία και επεξεργασία αρχείων pdf κ.ά.
- να βελτιώσουν την ποιότητα των παρουσιάσεων και των τελικών εργασιών που οφείλουν να παραδίδουν στο πλαίσιο των σεμιναριακών υποχρεώσεών τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Οι εφαρμογές που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- λογισμικό σάρωσης εικόνας-εγγράφου
- κατέβασμα και αποθήκευση αρχείων εικόνας, ήχου, βίντεο από ιστοσελίδες συλλογών, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων κλπ
- επεξεργασία εικόνας με χρήση εφαρμογών ελεύθερου λογισμικού [Gimp] και με το Πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων των Windows
- μετατροπή αρχείων διαφόρων τύπων σε αρχείο μορφής pdf και το ανάποδο
- επεξεργασία αρχείων pdf με χρήση διαδικτυακών εργαλείων
- χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για τη μεταφορά μεγάλων αρχείων

- χρήση διαδικτυακών εφαρμογών εύρεσης, οργάνωσης, ταξινόμησης βιβλιογραφίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*** Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΜ 003**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προχωρημένες δεξιότητες σε εφαρμογές πληροφορικής και χρήση υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ**

σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	**ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΜΟΝΑΔΕΣ**
	2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-003&areaids=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- απόκτηση προχωρημένων γνώσεων και δεξιοτήτων που δίνουν την ευκαιρία για περαιτέρω εξειδικευμένη κατάρτιση σε φοιτητές, /-τριες που δεν έχουν σπουδές στο χώρο της πληροφορικής ή συγγενείς χώρους
- απόκτηση σημαντικού συμπληρωματικού εφοδίου για καλύτερη απόδοση στις σπουδές, τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και στην πιθανή μελλοντική ερευνητική τους πορεία, αλλά και για μια αξιόλογη επαγγελματική σταδιοδρομία σε φορείς τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εμβάθυνσης στη χρήση των εφαρμογών της Πληροφορικής, με στόχο την αξιοποίηση δυνατοτήτων προχωρημένων εργαλείων ενός υπολογιστή. Αυτά είναι σχετικά με τη χρήση του λειτουργικού συστήματος, των βασικών εφαρμογών γραφείου (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις) και τη χρήση του Διαδικτύου. Κυρίως όμως γίνεται προσπάθεια να αναπτυχθούν δεξιότητες στην ανάπτυξη και χρήση Βάσεων Δεδομένων, προγραμμάτων επεξεργασία εικόνας, αλλά και νέων υπηρεσιών του διαδικτύου, όπως των πολυμεσικών εφαρμογών.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*** Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος I&A είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,*	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΜ 006**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1^{ο}, 2^{ο}, 3^{ο}, 4^{ο}, 5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ή 8^{ο}**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-		

ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	006&areaids=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης*

και Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- ολοκληρωμένη και συμπαγής γνώση στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις τεχνικές διαχείρισης της Γεωγραφικής Πληροφορίας
- δεξιότητες στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, για την εφαρμογή των παραπάνω αρχών
- διεπιστημονική εμβάθυνση στη συλλογή, γεωαναφορά, περιγραφή, ερμηνεία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων του φυσικού, τεχνικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος
- διεπιστημονική εμβάθυνση στην ανάλυση και το σχεδιασμό του χώρου όπου απαιτείται η σχεδίαση, ανάπτυξη και διαχείριση έργων GIS ή η χρήση λογισμικού και εφαρμογών GIS
- εφαρμογή αποκτημένων γνώσεων στην αρχαιολογία, και συγκεκριμένα: διαχείριση-χαρτογράφηση αρχαιολογικών δεδομένων, συνδυαστική αποτύπωση τοπογραφίας και αρχαιολογικών δεδομένων και θέσεων, καταγραφή και ανάλυση στο χώρο, αποτύπωση ανασκαφικών και ερευνητικών στοιχείων, μοντελοποίηση και πρόβλεψη πιθανών θέσεων, μετακινήσεων και σχέσεων κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό μάθημα ΕΜ-006 «Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS)

και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)» έχει ως στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευομένων φοιτητών σε βασικές γνώσεις και πρακτικές γύρω από τις αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και την Σχεδίαση με Χρήση Υπολογιστή, σε συνδυασμό με την πρακτική εμβάθυνση τους στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τόσο στην κατεύθυνση της αρχαιολογίας, όπου υπάρχει ευρύ πεδίο εφαρμογών, όσο και στην κατεύθυνση της ιστορίας.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Βασικός σκοπός του εργαστηριακού μαθήματος είναι να συμβάλλει στην προώθηση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων φοιτητών σε δύο αρκετά αναπτυσσόμενα ψηφιακά εργαλεία στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, δηλ. των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και της σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD), συνδυάζοντας την απαραίτητη βασική θεωρητική γνώση γύρω από την τεχνολογία λειτουργίας τους, με την πρακτική εξάσκηση στη χρήση εξειδικευμένου (ελεύθερου ή εμπορικού) λογισμικού, για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων που σχετίζονται με τα Δεδομένα πληροφορίας και τον γεωγραφικό Χώρο.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Το μάθημα συνδυάζει μικρή θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση με τη χρήση κυρίως του ελεύθερου λογισμικού Quantum-GIS (QGIS), αλλά και άλλων περισσότερο διαδεδομένων εμπορικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεματικές:

· Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών

· Δημιουργία Γεωχωρικών δεδομένων

· Γεωγραφικές βάσεις Γεωχωρικών δεδομένων

· Διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων

· Χωρική ανάλυση

· Χαρτογραφία και ΓΣΠ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	**Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές**	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας***

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Εξαμήνου** Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.

5. **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ**-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ